

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2014 • ÅRGÅNG 124

HUR KÄNNS KÄNSLAN?

Övningsmaterial för skolan skapar trygghet för barn och djur. **SID 16**

+

APFLICKORNA PÅ MAZOR

Israeliska aktivister kämpar för att köpa loss försöksdjur. **SID 22**

FANTASTISKA FÖRENINGAR

De lägger ned sin själ i Djurskyddet och tar hand om djuren som andra gett upp om. **SID 8**

7

TIPS

**SÅ FÅR DU FÅGLARNA
ATT TRIVAS I
HOLKEN**

Djurkrysset

Tävla och vinn Djurskyddets munkjacka! **SIDAN 30**

Fråga experten

Flera katter - så minskar du spänningen mellan dem. **SIDAN 32**

Helena Kättström

Skriver om att kärlek till djuren inte räcker hela vägen. **SIDAN 33**

Är du Pro? Canikur Pro!

Presenteras i
samarbete med:

Canikur® Pro
- när hunden är lös i magen!

PROotes Främjar tillväxten av gynnsamma bakterier
Ge en prebiotisk kick-start med BioMos-C.

PROvides Tillför gynnsamma bakterier i tarmen
Få övertaget i tarmen med *Enterococcus Faecium*
som är en erkänd prebiotisk mjölksyrabakterie.

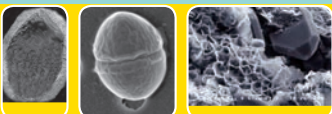
PROtectes Skyddar tarmen mot toxiner och virus
Städa bort toxiner och virus i tarmen med
den medicinska leran Montmorillonit.

Probiotika, prebiotika och lermineral
- kombineras i en formulering

**Canikur® Pro - med 3
gynnsamma innehållsämnen**

Canikur® Pro innehåller hjälpämnen med
tredubbla funktioner som stärker och
bevarar hundens tarmbalans.

Hitta närmaste
återförsäljare

www.bivet.nu/se

 **Boehringer
Ingelheim**
Vetmedica

Vi hjälper djuren

■ **Djurskyddet Sverige är** med sina ca 12 000 medlemmar och 58 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision är** ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Vi jobbar för att djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World society for the Protection of Animals (WSPA).

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll. Läs mer på www.djurskyddet.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Ordförande Sven Stenson
Ledamöter Annelie Daging,
 Anton Dahln, Johan Beck-Friis,
 Katarina Lingehag-Ekholm,
 Linda Maria Vonstad,
 Owe Sandström, Sven-Erik Alhem,
 Terese Askerstedt
Ersättare Björn Dahln,
 Gabriella Zsido

KANSLI

Generalsekreterare Åsa Hagelstedt
Medlemservice Bella Öberg
Administratör & ekonomiassistent
 Irmeli Tarma
Informatör & insamlingsansvarig
 Sara Frick
Tidningsredaktör Micke Hanås (Vik)
Mini-REDE Helena Risinger (Vik)
REDE Helena Risinger

PLUSGIRO: 90 01 06-6
BANKGIRO: 900-1066

Gilla oss på facebook!

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE

Elsa Frizell

REDAKTÖR

Elsa Frizell/Micke Hanås

GRAFISK FORM

Mathias Lövström

LAYOUT

Sara Frick

OMSLAGSFOTO

Elsa Frizell

ANNONSANSVARIG

Cecilia Lindstrand
 cecilia-lindstrand@ardeo.se

TRYCK

Sörmlands Grafiska

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

24 mars

KONTAKTUPPGIFTER

Djurskyddet Sverige
 Virkesvägen 10
 120 30 Stockholm
 Tel: 08-673 35 11
 info@djurskyddet.se
 redaktionen@djurskyddet.se

WEBB

tidningen.djurskyddet.se

ISSN

1651-4505

INNEHÅLL / 1.2014

TEMA **DET IDEELLA DJURSKYDDET**

Foto: Elsa Frizell

8 Fyller upp ett tomrum i samhället. Utan landets föreningar skulle många fler djur fara illa.

Foto: Stéphane Mousse

12 Djurskyddsdetektiverna. Djurskyddet Ängelholm-Bjåres hårda arbete gör att fall uppmärksammas.

Foto: Tambako the Jaguar / Flickr

20 Gulliga djur inte alltid bäst som sällskap. Vår kultur påverkar vad vi tycker om djuren, mer än vi tror.

Foto: Behind Closed Doors

22 Omstridd farm ska lägga ned. Aktivister kämpar för att rädda uppfödda apor från djurförsök.

Läs fler nyheter på
 vår webbtidning:
tidningen.djurskyddet.se

Elsa Frizell
Redaktör
elsa.frizell@djurskyddet.se

LEDARE

Omförhandla kontraktet

■ **Folkkrörelse är det** vackraste ord jag vet. Så sa en vän till mig häromdagen och jag kan bara hålla med. Kanske också lägga till: Ideell. Engagemang. Skulle inte vilja vara utan dessa. Det är överhuvudtaget något väldigt vackert med människor som samlas och arbetar för ett gemensamt mål.

Jag har trott att det ideella arbetet är på väg att bli omodernt. Men jag kunde inte haft mer fel. Forskning visar att det ideella engagemanget är precis lika stort idag som för 20 år sedan. Men visst, det sker en förändring. Framförallt finns det en tendens att ideella föreningar tar över arbetsuppgifter som förut tillhörde staten. Eller fyller tomrum där det inte funnits någon backup. Hemlösa, både människor och djur, tas omhand av ideella föreningar. Utbildningsmaterial till barn om antimobbing, empati och djurskydd tas fram av det ideella och erbjuds skolorna. Men det gäller att se upp. Att göra någon annans jobb kan leda till att denne slutar ta ansvaret. Till exempel: För att långsiktigt lösa problemet med övergivna, hemlösa katter måste det till en lag om obligatorisk märkning och registrering av katter. Bara då kan ägaren ställas till svars. Om djurskyddsföreningarna räddar övergivna katter utan att samtidigt påminna den politiska makten om att lagen behövs, kommer det heller aldrig bli någon förändring. Problemet blir mer eller mindre löst ändå, krasst sätt.

Men slut inga kontrakt med samhället ni inte vill ha. Försök istället förhandla fram ett bättre. Inte det lättaste, jag vet. Men om djurägarna och staten tog sitt ansvar och tog hand om djur som far illa, då kunde djurskyddsföreningarna istället kunna ägna sig åt det mindre akuta. Nysta ihop det grovmaskiga nät som idag skyddar djuren. Ägna sig åt att ställa tuffare krav och höja ribban för djur som idag har en acceptabel tillvaro men inte mycket mer. ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Foto: Elsa Frizell

Oskick med en levande häst som lotterivinst

Svenska Ridsportförbundet står via en stiftelse bakom utlottningen av en häst på Gothenburg Horse Show den 26-28 februari. Vi som undertecknar detta ifrågasätter det rimliga i att ha en häst som lotterivinst och att det överhuvudtaget är tillåtet. I Sverige är det nämligen förbjudet att lotta ut hundar och katter, men lagen säger ingenting om att lotta ut en häst.

Skaffa häst är ett stort åtagande. Det handlar stora om stora värden och insatser, såväl ekonomiska men också etiskt och ansvarsmässigt. Att koppla hästägande till ett lotteri skickar felaktiga signaler om vad det innebär att äga en häst. Det handlar om djur, individer med känsloliv och behov av daglig tillsyn och skötsel. Ett levande djur är inte någonting man ska spela om eller vinna på ett lotteri.

Stiftelsen gör enligt egen uppgift uppföljning av vinnaren och de har i några fall hjälpt till att avvyttra hästen. Men det är inte det som är huvudfrågan. Tanken på att - i andra sammanhang - lotta ut en levande häst är bisarr. Bo Slättsjö som är ansvarig för lotteriet vill inte uttala sig i frågan, hänvisar till hemsidan och att lotteriet hållit på länge. Att något som i grunden är ett oskick har pågått sedan 1978 är i sig inte ett skäl till att det ska fortsätta. Synen på djurhållning och vad som är etiskt rätt har förhoppningsvis utvecklats sedan 1978.

Jordbruksverket (SJV) har skriftligen meddelat att de inte har kunskap om, eller fått några indikationer som tyder på att det finns praktiska problem kopplade till att använda

hästar som vinner i lotterier. I dagsläget planeras därför inte att införa förbud mot detta. Skulle sådana problem däremot uppstå kan frågan självfallet övervägas, skriver de.

Inte utan att man blir nyfiken på argumentationen, när förekom katter och hundar som vinner i sådan omfattning att lagstiftning blev befogad? Hur vet SJV (eller stiftelsen) att det inte faktiskt är ett problem? Hur många gånger ska en lotterihäst bli omplacerad innan det räknas som ett problem? Vad är det som säger att inte någon annan aktör sätter igång att lotta ut en häst? Den som tycker att en häst är lämplig lotterivinst kan enligt vår mening inte sägas stå för en seriös syn på hästhållning.

Djurskyddslagen ska verka förebyggande. För att en häst ska få det bra bör den hamna hos någon som passar ihop med den avseende ridstil, temperament, utbildningsnivå, användningsområdet etc. Ett lotteri är inte ett försvarbart sätt att avgöra detta på.

Kära Ridsportförbundet, visa i akt och handling att ni står upp för en seriös syn på hästhållning och sluta upp med oskicket att lotta ut en levande häst.

Bästa Jordbruksverket, ge ett enda vettigt skäl till varför en levande häst kan vara lotterivinst när hundar och katter av djurskydds-skäl inte får vara det.

Kristina Julin, hästägare
Pernilla Bovin Persson, hästägare
Johan Beck-Friis, leg veterinär, och styrelseledamot i Djurskyddet Sverige

HJÄLP OSS RÄDDA DJUR FRÅN DJURFÖRSÖK

Varje dag utnyttjas 2.700 djur i svenska laboratorier.
Ibland används ett och samma djur i månader och år.

Forska Utan Djurförsöks vision är en värld där forskning bedrivs framgångsrikt utan att djur utnyttjas. Vi har kommit en bra bit på väg, många djurförsök är redan ersatta. Med mer pengar kan vi se till att det utvecklas fler moderna djurfria metoder. Tillsammans med dig kan vi ersätta djurförsök i snabbare takt.

Skänk gärna en gåva på plusgiro 90 70 90-5.
Eller SMS:a **DJURVÄN** till 72980 så skänker du 50 kr
och är med och ersätter djurförsök. TACK! ♥

 FORSKA UTAN
DJURFÖRSÖK

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Hör gärna av dig!

08-749 03 40 • info@forskautandjurforsok.se • www.forskautandjurforsok.se

Klinisk näringsstöd för god leverfunktion

Hepacyl

Hepacyl är ett kliniskt näringsmässigt stöd vid återhämtning av leverfunktionen hos hund och katt. **Hepacyl** innehåller en rad olika näringsämnen som är viktiga för att bidra till att målinriktat upprätthålla flera olika, viktiga funktioner i levermetabolismen, särskilt vid ökad belastning och återställande/återhämtning.

Läs mer på vår hemsida. Där hittar du veterinärer och återförsäljare.

www.healthypet.se

För stressade hundar och katter

iHarmoni

Reglerar kroppens reaktion på ett naturligt sätt! **iHarmoni** har lugnande inverkan på din hund/katt. **iHarmoni** påverkar kroppens stressrespons via ett antal olika mekanismer. Använd **iHarmoni** vid oro, stressade situationer, biläkning, oväder, nyår och hyperaktivitet. **iHarmoni** är ett kosttillskott, har inga biverkningar och är inte beroendeframkallande.

Healthy Pet Scandinavia

Ny EU-rapport: För dyrt med bättre kycklingbedövning

■ **"Inte ekonomiskt gångbart"** att fasa ut strömförande vattenbad som bedövningsmetod. Så lyder slutsatsen i den rapport om bedövningsmetoder för fjäderfån som i december publicerades av Europeiska Kommissionen.

Fyra av fem europeiska kycklingar bedövas idag i strömförande vattenbad innan slakt. Men EFSA, European Food Safety Authority, dömde redan för tio år sedan ut metoden som bristfällig ur djurskyddssynpunkt – man hänvisade till att det var smärtsamt för fåglarna att hängas upp levande och att elchocken inte alltid fungerade som bedövning innan slakt. EFSA rekommenderade en utfasning av metoden – och det var med anledning av detta som Europeiska Kommissionen startade studien som nyss blivit klar.

Men det blir för dyrt, är slutsatsen som rapportförfattarna kommer fram till. De anser inte att det finns några alternativ för små och medelstora slakterier. Bedövning genom gasning – som är bättre ur djurskyddssynpunkt, arbetsmiljö och köttkvalitet, men också dyrare per slaktad kyckling – är utvecklat främst för slakterier med hög produktionsstakt.

Johan Beck Friis, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och ansvarig för lantbruksdjursfrågor, håller med om att metoden med strömförande vattenbad är osäker. Argumentet att det inte skulle vara ekonomiskt gångbart att fasa ut metoden tycker han är ihålligt, även om en utfasning skulle medföra högre kostnader för branschen.

– Det får man väl ta ut av konsumenten sen. Om det kostar några öre till att använda gas istället för el så är det inte något som konsumenten märker, säger han. ✘

Center för alternativ till djurförsök på gång

■ **2 800 nejlikor till** landsbygdsminister Eskil Erlandsson, en blomma för varje djur som används i försök varje dag i Sverige. Så började Forska Utan Djurförsöks kamp för ett center för alternativ till djurförsök, i maj 2011. Nu är drömmen nära att bli verklighet. I november lade regeringen fram en proposition där det föreslås att ett kompetenscentrum för så kallade 3R-frågor (efter de engelska orden Replace, Reduce och Refine) ska dra igång. Centret ska lyda under Jordbruksverket och arbeta med att "utveckla och samordna arbetet med alternativa metoder till djurförsök". ✘

Många vanskötta lantbruksdjur skickas till slakt. Geten Lavendel hade tur och fick ett nytt hem.

Lavendel räddades ur misären

■ **Geten Lavendel gick** från en tillvaro i misär till ett nytt lyckligt liv på ett välskött lantbruk i Skåne.

– Det satsas stora resurser på att rädda sällskapsdjur. Jag skulle önska att samma hänsyn togs när lantbruksdjur far illa – som det är nu går de oftast direkt till slakt, säger Katarina Linge-hag-Ekholm, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och Lavendels nya ägare. Lavendel kom från en gård som hade startat upp mjölkproduktion för att tillverka getost. Men de hade varken tillräckliga kunskaper eller resurser – och Lavendel och ett stort antal andra getter for mycket illa. Länsstyrelsen gjorde ett tillslag och djuren hamnade i Djurambulansens stall. Det arbetades för att skaffa nya hem åt så många av getterna som möjligt.

Catharina Lundberg, ordförande för Djurskyddet Malmö, engagerade sig i fallet och det var hon som ringde och tipsade Katarina Linge-hag-Ekholm om Lavendel.

– Vi har ett lantbruk med gutfår och hade också tagit hand om en afrikansk dvärgget. Vi tänkte att dvärggeten kunde gå med gutarna, men det gick inte alls och då tänkte vi "nej, han behöver en annan get som sällskap". En dag ringde Catharina Lundberg och berättade

att här är ett ärende med en massa getter, kan ni inte ta en därifrån? säger Katarina Linge-hag-Ekholm.

Och på den vägen blev det. Lavendel hämtades från Djurambulansens stall. Efter avmaskning, klövverknig, rykt av getraggen och med rätt foder och mineraler återhämtade hon sig snabbt.

– Nu bor Lavendel ihop med Albin, den afrikanska dvärggeten, i en lösdrift och är ute året runt om vädret tillåter. Hon promenerar ofta lös

"Det satsas stora resurser på att rädda sällskapsdjur. Jag skulle önska att samma hänsyn togs när lantbruksdjur far illa."

Katarina Linge-hag-Ekholm,
förbundsstyrelseledamot,
Djurskyddet Sverige

i parken tillsammans med min dotter,

berättar Katarina Linge-hag-Ekholm.

– Lavendel är en stor personlighet.

Hon har hög kognitiv förmåga och är expert

på att lista ut saker. När hon fick en aktiveringsboll

med foder listade hon ut hur hon skulle göra på mycket kortare

tid än jag har hört någon hund göra.

Så slutade det hela lyckligt. Men tyvärr gör sällan den här typen av historier det.

– Ofta går lantbruksdjur som farit illa direkt till slakt. De flesta människor är djurvänner, men tänker oftast på sällskapsdjur i första hand. Jag skulle vilja vidga den här normen så att samma hänsyn visas lantbruksdjuren, säger Katarina Linge-hag-Ekholm. ✘

18 000 skrev på för angorakaniner

■ **Kaninerna binds fast** i fram- och baktassarna. Sedan rycks pälsen bort från dem i knytnävsstora tussar. Efter några månader har pälsen vuxit ut, och processen återupprepas. Det var vad som visades på en film som djurrättsorganisation PETA släppte i slutet av november. Bilderna kommer från kinesiska angorakaninsproducenter, och ullen hamnar hos den globala kläd- och modeindustrin.

Det är oklart om angoraull från just dessa producenter hamnat i Sverige. Djurskyddet Sverige tog initiativ till en namninsamling för att sätta press på svenska klädproducenter att uppmärksamma djurskyddet hos sina leverantörer, och att själva kontrollera att produktionen följer svensk djurskyddslag

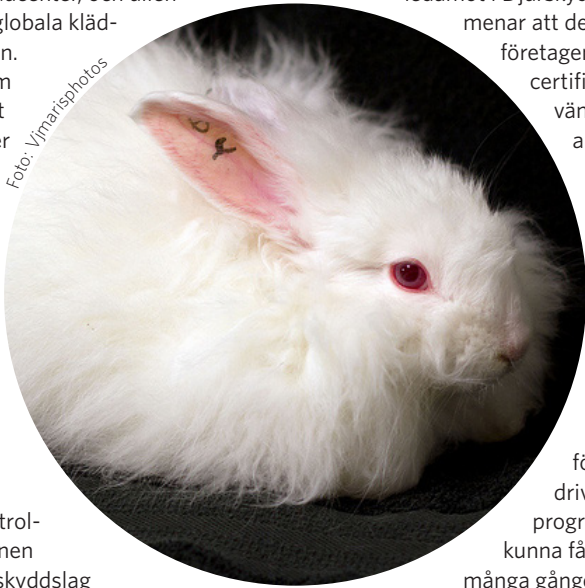

Foto: Vimeaisphotos

– annars ska producenterna bojkottas. Under några månader samlades totalt 18 043 underskrifter in, och i slutet på januari lämnades den tjocka bunten över till Svensk Handel – en branschorganisation med stora klädkedjor som H&M, KappAhl och Indiska som medlemmar. Johan Beck-Friis, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige,

menar att det är dags att företagen tar fram en certifiering för djurvänligt producerad angoraull.
– Det är ingen större kostnad för större företag att åka till producenterna en gång per år och kolla hur det står till. Och det finns marknadsmässiga fördelar med att driva egenkontrollprogram. De skulle kunna få tillbaka pengarna många gånger, säger han. ✕

Ingen vargjakt i år heller

■ **Även vinterns vargjakt** tog snurr i rättsväsendets karusell. I januari stoppade Förvaltningsrätten Naturvårdsverkets tidigare beslut om licensjakt på 30 vargar, och Kammarrätten valde att inte ta upp Naturvårdsverkets överklagan. I skrivande stund tyder allt på att det inte blir någon jakt i år heller.

Gunnar Glöersen, jaktvårdskonsulent på Jägareförbundet, kallade i en SVT-intervju Förvaltningsrättens beslut för ett demokratiproblem. Det är nonsens, menar Sven-Erik Alhem, ansvarig för jakt- och rovdjursfrågor

hos Djurskyddet Sverige.

– Vi är väldigt positiva till att Förvaltningsrätten har tagit sitt ansvar i förhållande till vargens utsatta position i Sverige. Man får förstå att det finns andra intressen än jägarintressena att beakta, inte minst är det ju vargens situation som bör beaktas i högsta grad, säger Sven-Erik Alhem.

Det finns även en djurskyddsaspekt för de tamdjur som angrips av vargen – men där krävs bättre skyddåtgärder snarare än licensjakt på varg, menar Sven-Erik Alhem. ✕

Nya bilder på grisuppfödning

■ **Grisar som äter** på döda grisar i boxen där de står. Grisar med avbitna öron som vadar i avföring. Filmer på svenska grisstallar från Djurrättsalliansen visades på SVT i december. Djurrättsalliansen har smygfilmatiserat på 15 gårdar nattetid. De menar att bilderna visar en norm för hur det ser ut i svenska grisstallar.

För fyra år sedan avslöjade Djurrättsalliansen stora missförhållanden inom branschen. Då ledde det till att Jordbruksverket 2010 införde så kallade djurskyddsdeklarationer på svenska grisgårdar. De innebär att de gårdar som har besök av veterinären samtidigt får en genomgång av djurskyddet. Länsstyrelsen gör dessutom sina vanliga kontroller av gårdarna och de visar en tydlig minskning av brister på grisgårdar i hela landet, hävdar Jordbruksverket.

– Det bra att djurhållningen förbättras men bilderna visar att det fortfarande finns brister och att kontroller nödvändiga. För den som vill äta griskött är dock svenskt fortfarande det bästa alternativet, säger Sven Stenson. ✕

Djurens Hjalte 2013

■ **För några år** sedan undrade Catharina Lundberg, ordförande i Djurskyddet Malmö, vad som hände med alla de hundar som omhändertogs av polisen. Hon tog kontakt och sedan dess har hundratals vovvar varje år fått nya kärleksfulla hem via hennes och Djurskyddet Malmös försorg. I slutet på november fick hon Agria Djurförsäkrings utmärkelse Djurens Hjalte 2013.

– Det är fantastiskt att se hur hundarna blommar upp när de kommer till människor som bryr sig om dem, bara det är en stor drivkraft för att fortsätta, säger Catharina. ✕

Foto: Agria

Catharina Lundgren, här med sin franska mastiff Bengan, blev fjolårets Djurens Hjalte.

Dubbel vinst för Djurskyddet och Body Shop-anställda

■ **Djurskyddet får 80 000 kr** från kosmetikaföretaget The Body Shop, efter att ha fått flest kundröster i samband med en välgörenhetskampanj. Samtidigt fick anställda från den Body Shop-butik som sålde bäst av kedjans kampanjprodukt besöka ett av Djurskyddets katthem.

– Det var intressant att få besöka katthemmet och få se hur arbetet fungerar och få träffa de som jobbar där. Tror vi alla blev lite varma i hjärtat av att få se katterna och även de söta kattungarna, säger Emma Ayyed, en av de anställda. ✕

Moa Knutsson, 13 år gammal, med hunden Diesel. Hon är engagerad i Djurskyddet Ångelholm-Bjäre och hjälper ofta till vid hundpromenader och insamlingar. När det gäller djurärenden tar mamma Maria och de andra vuxna föreningsmedlemmarna vid.

Foto: Anna Lingmark

TEMA DET IDEELLA DJURSKYDDET

SAMHÄLLET'S SUPERKRAFTER

De lägger ner tid, svett och tårar. Det ideella djurskyddet räddar djur och påverkar beslut.

En avgörande insats

Tusentals djur får chans till ett bättre liv med hjälp av Djurskyddet Sveriges föreningar. **- Jag skulle vilja att de fick ett större erkännande i samhället** för vad de åstadkommer, säger Sven Stenson ordförande i Djurskyddet Sverige.

Från Malmö i söder till Luleå i norr finns Djurskyddet Sveriges 58 föreningar. Mer än 3000 katter, och hundratals hundar och smådjur får varje år chans till ett nytt liv med hjälp av föreningarnas hårda arbete.

De vilda djuren slipper vara hungriga på vintern, lantbruksdjuren bevakas, insändare skrivs och namn samlas in för att påverka politiska beslut.

– Det är ofta föreningen som leder djurskyddsdebatten i en kommun, de hjälper polis och olika sociala myndigheter med knepiga djurskyddsfall och löser dem på ett mycket bra sätt. De gör en samhällsnytta som är mycket stor och de gör det i det tysta. Sällan får de beröm för det de gör, säger Sven.

Han beskriver att de människor han möter i de lokala föreningarna är engagerade och empatiska människor med ett stort hjärta

för djuren. Människor som ser djuret som behöver hjälp och helt utan ekonomisk ersättning och utan att klaga, lägger ned timmar för att hjälpa det.

– Våra medlemmar har olika bakgrund, olika yrken men djurskyddstänket spänner över alla. Och det hänger ofta ihop med en empatisk och inklämmande syn på människor också, säger han.

Han tror att föreningarna gör en avgörande insats för djuren i landets kommuner.

Att de genom att vara längst ute i samhället, dit myndigheterna sällan når, fångar upp de problem som finns där. Och han blir imponerad av kraften och uppfinnesrikedomen. Lotterier, loppisar, öppna hus, insamlingsbössor, smarta överenskommelser med djuraffärer är några exempel på hur föreningarna får ihop pengar berättar han.

– Det finns många exempel, Djurskyddet Karlstad som anordnat välgörenhetsgalor

för djuren, Djurskyddet Jämtland som för ett år sedan med små medel startat ett djurhem och nu har stort flöde på katter, både in och ut.

Sven önskar att föreningarna fick ett större erkännande i samhället för det de gör.

– Till exempel att kommunen går in och ger ett större bidrag till föreningarna. Nu bygger det till stor del på vad enskilda människor orkar göra. >>

"De gör en samhällsnytta som är mycket stor och de gör det i det tysta. Sällan får de beröm."

Sven Stenson,
förbundsordförande,
Djurskyddet Sverige

TRE GODA RÅD FRÅN SVEN

1. Ta kontakt lokalt med myndigheter och starta dialog, samarbete är viktigt. Se till att myndigheter betalar för de tjänster som föreningen gör!
2. Ha en arbetande styrelse och en bredd i verksamheten men olika frågor. Då får man med fler medlemmar.
3. Ta del av utskick och det arbete som förbundet gemensamt gör. Var med och besluta på stämman om vilken väg förbundet ska gå.

Lycka är en katt som spinner

Djurskyddet Nyköping **ger alla katter den tid de behöver.** Med stort hjärta får missar hjälp till nya hem.

Vägen skär genom industriområdets grå och fyrkantiga byggnader. Så ser jag vart jag ska, genom en öppning på ett rött plank försvinner en liten avtagsväg in. På ett ögonblick har jag förflyttat mig till en sagovärld från Astrid Lindgren. Här finns en stor gårdsplan, en jordkällare, ett höns hus och ett fint rött 1800-talshus med vita knutar. En inhägnad rastgård, skvallrar om husets nuvarande innevanare. Jag är framme vid Djurskyddet Nyköpings katthem Finntorp.

Med ett stort leende hälsar Ann-Märit Engstrand som är kassör i styrelsen. Ordförande Stig Dahlander och Linda Svensson som är anställd på katthemmet möter mig i köket där kaffet gurglar i bryggaren och både pepparkakor och hembakade smörgåsar är framdukade. Det enda som bryter av i bullerbydyllen är den något oväntade stripteasestången på en scen i ena hörnet.

– Ja, det var en MC-klubb här innan med viss annan verksamhet, förklarar Ann-Märit, skrattar och nickar mot den blanka stängen: Men det är så halt att katterna kommer inte upp där.

– Fast vi hade en katt som dansade runt, säger Linda.

– Vi får sy tyg till, så att de har något att klättra på, säger Stig.

Det var 2006 som föreningen fick flytta in i renoveringsobjektet Finntorp från en trång källarlokal. Med gemensamma, ideella krafter gjordes huset redo för att inhysa katter: Stor rastgård, femton burar, plus nio till i karantän. Dessutom finns yt-

terligare ett rum i karantänbyggnaden.

– Vi har tillstånd för 44 katter från länsstyrelsen men vi brukar ha runt 20, berättar Linda.

Huset hyr de från kommunen.

– Vi får själva betala pellets och el och lite underhåll men vi får 54 000 kronor i hyresbidrag från kommunen, säger Ann-Märit.

Dessvärre planerar nu kommunen att sälja marken och föreningen kommer att tvingas flytta.

– Det känns jobbigt. Vi har ju lagt ned så mycket pengar och tid på att göra det fint här men vi kollar på alternativa ställen, säger hon.

En svartvit katt hoppar smidigt upp på bordet och inspekterar pepparkakorna. När han inte blir erbjuden någon drar han istället en lov på diskbänken. Kino som han heter kom från ett omhändertagande från polisen.

– Han hade bott tillsammans med tretton andra katter och en hund i en lägenhet. När de hittade dem hade de inte fått mat på fem dagar. Men trots det är han väldigt trevlig och social så det märks att han har fått kärlek en gång i tiden, säger Linda.

Några katter per år kommer just via polisen som tagit hand om djur från vanvårdsfall. Annars tar katthemmet, i första hand

in hittekatter som blivit övergivna eller som fötts ute.

– Vi ber alltid att de som ringer ska annonsera och sätta upp lappar så att det inte råkar vara någons katt. Först därefter tar vi in den hit, säger Linda.

I snitt en katt i veckan omplacerar föreningen. Pengar till verksamheten kommer från arv och gåvor och inackordering av katter.

– Vi har spargrisar ute i djuraffärerna och de sponsrar också mycket med kattsand från trasiga säckar, och andra saker, säger Ann Märit som har stenkoll på föreningens finanser.

"Det är underbart att hålla en katt som spinner när man vet att han har haft det svårt."

Ann-Märit Engstrand,
Djurskyddet Nyköping

Från rummet intill hörs ett idogt jamande.

– Det är Egg förklarar Linda. Hon är en omplaceringskatt och har varit ute hela förmiddagen, men hon vill vara med oss här inne, säger Linda och går iväg till Eggs bur för att prata lite med henne.

Det är svårt att få tag i volontärer som kan hjälpa till på katthemmet. Av föreningens drygt 100 medlemmar är det bara tio som är aktiva i verksamheten. Linda är anställd och är där fem dagar i veckan. Hon har full koll på alla katternas personligheter och det är med stor respekt och kärlek hon beskriver dem. De är också hon som bedömer vem som ska få köpa vilken katt och om de är lämpliga.

Stig Dahlander är ordförande i Djurskyddet Nyköping. De har drivit katthem i Finntorp i sju år, men tvingas snart att flytta då kommunen ska sälja marken.

– De allra flesta som kommer hit är katt-människor men det händer att jag avråder från att köpa katt. Katten väljer ju också vem den vill vara hos, säger Linda.

Och så berättar hon om raskatten Shandi, en omplaceringskatt som ingen utom Linda fick ta i, som fräste och mest ville vara för sig själv.

– Så var det en kille som kom hit förra året. Han gick raka vägen fram till Shandi. Jag tänkte, hjälp, gör inte det, för hon kunde ju slå till. Men hon tittade på honom och sa liksom, hej. Han klappade och hon spann. Hon valde honom. Det var tufft när hon åkte härifrån, då rann tårarna. Men det är ju så, vissa katter tar ju mer plats hos en än andra, säger Linda.

Kino hänger med när vi går en runda och tittar på katthemmet. Här och där på golvet ligger små möss i tyg, ulliga bollar och andra leksaker till katterna. I badrummet hänger mopparna på rad. Att hålla rent är A och O för att inte få in smitta. Det vet Linda. För några år sedan fick de in kattpest i karantän.

– Vi fick in två sexmånaders kattungar fulla av bus. Plötsligt slutade den ena äta. Sedan den andra. De avlivades båda två. De är så tufft när man måste ta beslut om avlivning. Man vänjer sig aldrig! Sedan fick vi stänga i tre månader och sanera, sanera, sanera, berättar Linda.

Vi går ned till karantänshuset. Där bor det nu fem kattungar. Mizzie, Malva och Melvin som hittades i en kartong ute i skogen i Trosa. Och så Gollum och Gunvald, födda på katthemmet, vackert helsvarta och mycket intresserade av att leka med mitt anteckningsblock.

När jag frågar vad de får sin drivkraft till allt ideellt arbete är svaret snabbt: Att rädda katterna!

– Det är underbart att hålla en katt som spinner när man vet att den har haft det svårt, säger Ann-Märit.

Som Nizze. Han blev inlämnad av en djurskyddsinspektör som sett honom gå ute i över ett år.

– Han var väldigt osäker men han försökte aldrig någonsin bita eller riva. Men

han ville inte komma nära och han kissade och bajsade på golvet, säger Linda.

Varje dag var Linda med honom i karantän och pratade med honom. Ofta låg han uppe på tvättmaskinen och jamade. Eller bakom. Så en dag hade han gömt sig bakom tvättmaskinen, Linda hade lagt sig ned på golvet och pratade med honom utan att titta. Då hörde hon hur det började prassla bakom tvättmaskinen.

– Så ser jag två tassor, och sedan ett huvud. Sedan kom han fram och strök sig mot några grejer som stod där i rummet. Han tittade på mig och så ramlade han omkull! Då tänkte jag, nej katten är sjuk. Men han reste sig igen. Och som jag har lärt mig sedan, jag låg ju på sidan, då visade jag att jag inte var farlig, så han gjorde likadant, säger Linda.

Efter den dagen gjorde han framsteg hela tiden. Han ville verkligen ha kontakt men visste först inte om han vågade, berättar Linda.

– Idag är han en helt annan katt, det tog många timmar men det var det värt, säger Linda. ✕

Foto: Anna Lingmark

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre tar ofta på sig krävande fall där det krävs både dokumentation och hårt arbete innan djuren kan få hjälp. Men de ordnar även mjukare aktiviteter, som hundpromenader på stan för att samla pengar och sprida budskapet. Då är Milla, 7 år och föreningens yngsta medlem, ofta med.

Ängelholms änglar

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre vill helst hjälpa människor att själva ta hand om djuren. Men ibland krävs tuffare tag. **Tack vare föreningen avslöjades Knorrevångens svartslakt** och ett vanvårdsfall med över hundra hästar.

Hallandsåsen ramar in de duggregnsvåta, bruna åkrarna där gårdarna avlöser varandra. På Bjärehalvön finns många djur och Djurskyddet Ängelholm-Bjäre saknar sällan sysselsättning. Vi träffas hemma hos Annie Andersson. Maria Knutsson, Lilian Brandt, Anna Lingmark och Sandra Bohman är också där, alla styrelsemedlemmar och mycket aktiva i föreningen. Arbetet på fältet, som de själva kallar det, är den största delen. Det handlar om att ta hand om övergivna katter och mata hungriga änder men också att ta reda på sanningshalten i

missförhållanden folk ringer till dem om.

– Oftast är det någon som har sett ett djur som far illa och vill att vi ska anmäla till länsstyrelsen. Men vi måste alltid åka ut och se med egna ögon, säger Anna.

Annie poängterar att de alltid försöker samarbeta med människor. Att de inte är ute efter att sätta dit någon.

– Vi vill hjälpa och öka djurägarens kunskap. Ofta har människorna vi möter en tuff situation och vi försöker hjälpa dem att lösa det, säger hon.

– Alltså jag är ju på djurens sida, säger

Lilian.

– Men vi är inte emot människor, säger Annie.

– Kan man nå människor så kan man nå djuren, säger Sandra.

Men det finns de fall där samarbete blir svårt, där ägaren faktiskt inte bryr sig. Som med de över hundra Connemarahästarna där många av dem var vanskötta. Framförallt kämpade föreningen för en grupp på tjuo skrämmande magra hingstar som året runt stod i hagar utan mat och vatten med vanskötta hovar. Mannen hade tillstånd för 66 hästar men föreningen

"Det är flera av inspektörerna som har sagt till mig att det är synd att vi ska behöva göra deras jobb men att de är tacksamma för att vi gör det."

Annie, Andersson,
Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

hade bildbevis på att han hade 106 hästar i hagarna. När Djurskyddet Ängelholm-Bjäre tog tag i fallet hade det redan varit ett djurskyddsfall på länsstyrelsen i fem år.

– Vi satte blåslampa på och anmälde. Vi lät honom inte komma undan en enda dag utan att hästarna hade mat och vatten och vi tvingade länsstyrelsen att agera, säger Annie.

Föreningen drev frågan under två år. Varje dag var de ute och inspekterade hästarna och dokumenterade med film och foto. Hans tillstånd för hästarna gick ut i december 2013.

– Det var samma med Knorrevångens slakteri. Länsstyrelsen visste sedan länge att det pågick svartslakt där. Det var min polisanmälan som gjorde att det fick sådant fokus, säger Lilian.

Det började med den försvunna hästen Ametist som Lilian läste om i kvällsposten. Hon började undersöka fallet närmare. Följde efter hästar som skulle avlivas och såg att de istället kördes till slakteriet där köttet sedan såldes. Hon parkerade bilen utanför slakteriet och iakttog dem och fick utstå både knytnävshot och en hund som bussades på henne. SVT:s Uppdrag granskning drog uppmärksamhet till fallet och till

slut väcktes åtal på fyra punkter. Ägaren till Knorrevångens slakteri fälldes senare för djurplågeri.

– Det är få gånger det blir tuffa tag men vi behöver definitivt en Lilian-bulldozer i föreningen, säger Anna och förklarar att de alla fyller olika roller med sina olika kunskaper och förmågor.

Och ibland behövs riktig taktik. Föreningen fick en anmälan på en gård med många djur och taggtråd i hagarna. Främst handlade anmälan om en häst som hade farit illa i en hage och som sedan förvunnit.

– Vi ville se om den var i stallet och hur den mådde. Men vi visste att ägaren var en riktig tuffing. När vi klev ur bilen så lågade ögonen på honom och han blåste upp sig. Lilian stod tyst med armarna i kors och jag pratade vänligt och erbjöd honom gratis kattkastning. Han slappnade av och berättar allt. Berättade om sina får, taggtråden och att han sålde kaninerna som mat. Så öppnade han sitt stall och där stod hästen i en mörk box, berättar Annie.

Inom två dagar kunde föreningen omplacera hästen till den gamle ägaren. Mannen var nöjd att de hjälpte honom med det. Samtidigt fick föreningen tillräckligt med information så att de kunde göra en anmälan om hans får, kaniner och taggtråd.

– Han hade ett problem och visste inte vad han skulle göra av de, så han blev hjälpt och djuren blev hjälpta.

– Många är faktiskt väldigt tacksamma, säger Sandra.

Samarbetet med länsstyrelsens djurskyddsinspektörer är bra. Ofta har de lyckats dokumentera missförhållandet vilket gör det lättare för länsstyrelsen att göra något.

– Det är flera av inspektörerna som har sagt till mig att det är synd att vi ska behöva göra deras jobb men att de är tacksamma för att vi gör det, säger Annie.

Av föreningens drygt 100 medlemmar är det elva som är aktiva i föreningens verksamhet och ibland kör det ihop sig.

– Men vi är väldigt tillåtande mot varandra när någon har för mycket annat. Då täcker vi upp för varandra så att vi inte kör ut oss. För vi har varit på gång flera av oss, säger Annie.

Och det är inte konstigt. Alltför stor börda läggs på det ideella. Det tycker Maria och menar att utan de ideella föreningarna så hade Sverige inte gått runt.

– Vi skulle ju kunna jobba dygnet runt. Det är många som vill att vi ska lösa deras problem åt dem, säger Maria.

De är alla överens om att det måste förändras. De har alldeles för mycket att göra.

– Vi går mer och mer in för att hjälpa folk att göra själva. Annars blir det så begränsat vad vi hinner med, säger Annie.

– Jag brukar uppmana folk att knyta näven i fickan och våga stå upp och polisanmäla. Var inte rädda! säger Lilian. ✘

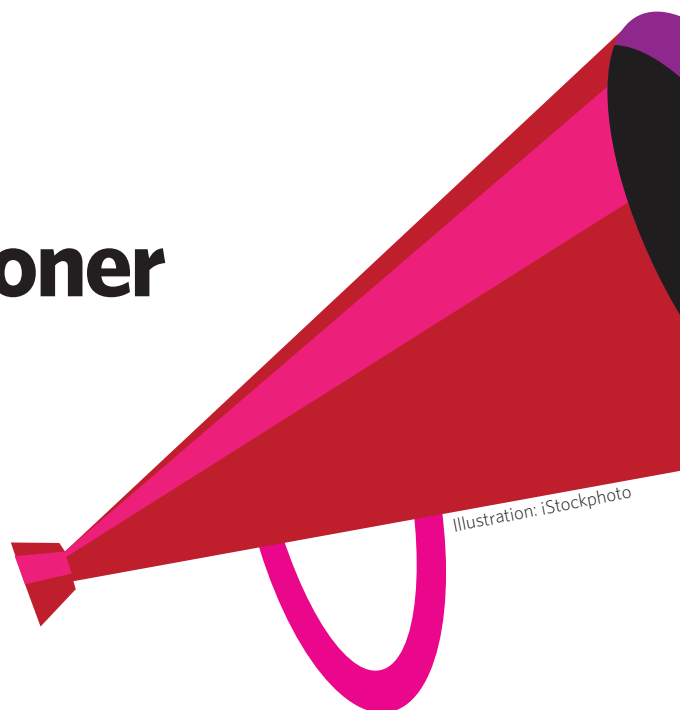

Foto: Roger H Goun

Varje dag var de på plats – i två år kämpade föreningen för att uppmärksamma ett fall med Conne-marahästar. Ägaren hade över 100 hästar, men bara tillstånd för 66 stycken. Många var vanskötta.

Medborgarnas megafoner

Det ideella engagemanget i samhället är lika stort idag som för tjuugo år sedan. Tidningen Djurskyddet tog ett snack med **Torbjörn Einarsson som forskar om föreningarnas roll i samhället.**

Torbjörn Einarsson är ekonomie doktor i företagsekonomi från Handelshögskolan i Stockholm. Han har under tio års tid forskat kring civilsamhällets betydelse och utveckling. Med civilsamhälle menas både de ideella föreningarna och annat arbete som görs ideellt av människor.

Vilken roll fyller de ideella föreningarna i samhället?

– De fyller olika roller. Dels finns de som bedriver verksamhet till exempel idrottsföreningarna och de som är röstbärande, som driver opinion i samhället. De olika ideella föreningarna arbetar på olika sätt och fyller på så vis olika roller. Det finns de ideella föreningar som närmar sig företagen i hur man arbetar, man driver till exempel på för olika märkningar. Och så finns det mer extrema organisationer som slår företagen i huvudet. Man har olika roller men det blir en form av samverkan. När de extrema organisationerna gör det jobbigt för företagen så blir de mer intresserade av att

samarbeta med de mer rumsrena organisationerna. Ett exempel är smygfilmningarna av svenska grisstallar.

Har de ideella föreningarnas roll förändrats på senare tid?

– Det är en allt större andel av föreningarna som utför service i samhället, till exempel vård av missbrukare eller arbete med hemlösa eller före detta kriminella. Ett annat nytt exempel är Missing People. Men detta har inte inneburit att de röstbärande ideella föreningarna har minskat. Nykterhetsrörelsen är ett exempel på det: För 20 år sedan arbetade nykterhetsrörelsen mest med att påverka i politiken. Idag arbetar de med kamratsstödare och närvaro på fängelser. Historiskt sett har ideella föreningar gått före stat och kommun i samhället. Många gånger har staten sedan tagit över ansvaret. Exempel på det är äldreomsorg, barnomsorg, skola och fattigvård. En viktig uppgift för de ideella föreningarna är just att identifiera behov och hitta lösningar.

Vilka utmaningar har ideella föreningar idag?

– Medielandskapet har förändrats och man måste försöka nå ut på nya sätt till exempel genom sociala medier. Men jag håller inte med om att det skulle ha blivit svårare att nå ut. Snarare tvärtom. Men det är inte lätt att vara den som syns mest.

Har människors engagemang förändrats?

– En befolkningsstudie över de senaste 20 åren visar att det inte är någon skillnad på hur många människor som engagerar sig. Det är fortfarande cirka femtio procent av den vuxna befolkningen som är aktiva. Det finns en uppfattning idag att det skulle vara svårare att få tag i ideell arbetskraft idag. Men det finns inga vetenskapliga belägg för det. De ideella föreningarna och det ideella engagemanget backar inte i dagens samhälle, det kan man säga med säkerhet. Samtidigt vill jag trycka på att man inte ska ta trender för givna. Om man till exempel upplever att det är svårt att rekrytera personer till längre uppdrag så

**"Utan
föreningarna
hade det varit
mycket svårare att nå
fram med sina åsikter.
Organisationer blir
en megafon för
medborgaren"**

Torbjörn Einarsson

tycker jag att det är bättre att försöka hitta vägar för att vända trenden än att lägga sig platt och anpassa sig efter den.

Hur engagerar sig människor?

– Det är en svår fråga och att det förstås skiljer sig mellan olika personer. Organisationernas egna uppfattningar är att folk helst inte tar längre uppdrag. Jag tror att det kanske kan bero på var i landet man bor. Kanske vill man ta kortare uppdrag om man bor i storstäder där det finns mer som pockar på uppmärksamheten men det är bara spekulationer.

Vad får folk att engagera sig?

– Först och främst är det intresset för en specifik fråga, det som är organisationens syfte. Det är i allmänhet därför man går med. När man väl kommit in är det i många fall den sociala biten som gör att

människor stannar kvar över längre tid.

Vem engagerar sig ideellt?

– Något förenklat kan man säga att det är medelålders män med utbildning och inkomst över genomsnittet som är

mest aktiva bland annat för att även styrelsearbetet räknas in. Viktigt att poängtera är dock att man också finner gruppen ungdomar i åldern 16-18 år bland de mest aktiva.

Vilken betydelse har ideella föreningar i samhället?

– Stor, det är bland de ideella föreningarna som en stor del av idéutvecklingen sker. Organisationer debatterar sina frågor och politiker tar upp dessa. Utan föreningarna hade det varit mycket svårare att nå fram med sina åsikter. Organisationer blir en megafon för medborgaren. ✕

"Det akuta tar tid från att förbättra på sikt."

Det som är Djurskyddet Sveriges styrka är att vi både är röstbärande som skapar opinion och utföraren som hjälper djurindivider. Det säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare i Djurskyddet Sverige.

Ett riksförbund med lokala föreningar kompletterar varandra och är starka tillsammans. Det menar Åsa Hagelstedt.

– En ensam lokal förening kan hjälpa ett stort antal individer men har svårt att ensamt förändra en lag. Det kan man om man är ett helt förbund men å andra sidan kan förbundets kansli inte ta emot hemlösa djur, säger Åsa.

Långsiktigt måste Djurskyddet Sverige jobba för att förändra människors attityder till djur och öka resurser till kontroller och att förbättra lagstiftningen. Men under tiden måste organisationen såklart hjälpa djuren här och nu, menar Åsa. Hon poängterar dock att ansvaret för djurskydd ska ligga på enskilda djurägare och på stat och myndigheter som kontrollinstanser. Hon tar exemplet att om organisationen skulle arbeta mer för att påverka barns attityd till djur skulle man på sikt få ett samhälle som brydde sig mer om djur.

– Där har ju Djurskyddet Sverige värdegrundsmaterialet REDE och Mini-REDE men det blir ju svårt att hinna med det om det finns djurindivider som behöver föreningens hjälp här och nu, säger Åsa.

Och det blir en ond cirkel när djurskydds-föreningarna löser en uppgift som egentligen är statens ansvar.

– Vi kan bli myndigheternas stöd men vi ska inte göra deras arbete. Om vi slapp ägna oss åt sådant som myndigheterna ska sköta så kunde vi lägga mer krut på att förändra situationen för djur på sikt.

Hon menar att det finns en stor fara med att lösa en uppgift som egentligen är statens eller den enskilda djurägarens ansvar för då kommer det inte finnas någon vilja att lösa frågan.

– Därför är det så viktigt att hela tiden påminna staten att den här uppgiften egentligen inte är vår. Och sprida kunskaper till djurägarna. Annars kommer det aldrig ske någon förändring och vi kommer aldrig att räcka till! ✕

LÄR SIG REDA UT SINA KÄNSLOR

Hur ser en arg hund ut? Hur visar jag att jag är arg? Och hur kan jag sätta ord på mina känslor för att få andra att förstå? **Djurskyddets värdegrundsmaterial hjälper förstaklassare att förstå sig själva genom djuren.**

Snön ligger gnistrande vit över Bandhagen i södra Stockholm. Utom på ett ställe – favoritbacken på Bäckahagens skola. Där är det mest brunt slask efter att unge efter unge kastat sig nedför branten kanande på magen.

Rasten tar slut och mössorna och galonbyxorna åker upp på krokarna. Sjuåringarna kommer lugnt in i klassrummet och tar sig fram till sina bänkar. Läraren Monica Franzén och lärarassistenten David Garcia har inga problem med att hålla ordning på knattarna.

Klass 1C lär sig om känslor, och hur man pratar om dem. Omoyi, ett litet energiknippe vid bänken längst fram, berättar att en av pojkarna har pussat flera av flickorna på rasten.

– Hur kändes det? Frågar Monica.

Stämningen i klassen ändras lite, från det stojiga till det eftertänksamma.

– Mellan, svarar Omoyi.

– Hur kände du dig?

– Rädd.

Omoyi trodde först att killen skulle slå henne. Men sedan när hon fick en puss så kändes det ok, berättar hon.

En annan av eleverna berättar att hon istället kände sig pirrig när hon fick en puss, och eleverna får prata om hur pirr känns i kroppen innan Monica påminner klassen om vad de bestämt i höstas – att om man vill visa att man tycker om någon får man kramas istället för att pussas.

Hon tar fram ett foto på en hunds ansikte och visar klassen. Ögonen ser uppgivna ut och munnen slokar.

– Man kan också bli ledsen av att bli pussad om man inte vill, som den här hunden. Hur ser man på den att den är ledsen?

Barnen hakar genast på och påpekar anletsdragen som signalerar ledsamhet.

Materialet som Monica använder sig av

för lektionerna om känslor är Djurskyddet Sveriges REDE-material. REDE står för Respekt, Empati, Djur och Etik och är ett värdegrundsmaterial som kan användas för att lära barn att förstå mer om både djur och sig själva. På så sätt lär de sig även hur de ska bete sig runt djur som visar olika signaler – till exempel inte gå fram till en hund som visar att den är arg. Monica har speciellt valt ut de övningar som fokuserar på känslor.

– Vi har valt att arbeta med tema trygghet. I en grupp är det viktigt att kunna

"Jag känner att de har en medvetenhet om vad som är rätt och fel, och hur man är en schysst kompis mot varandra."

Monica Franzén, lärare,
Bäckahagens skola

Vilka färger hänger ihop med vilka känslouttryck? Läraren Monica Franzén (i mitten) hjälper förstaklassarna Khulan och Dani att förstå känslornas språk.

uttrycka dels vad man tycker, dels vad man känner för att undvika att konflikter uppstår. Då måste de kunna sätta ord på känslorna och inte bara säga "han är dum", berättar hon.

Djurbilderna får även igång pratet om barnens egna känslor. En annan hundbild visar rädsla, och klassen får visa hur de själva ser ut i ansiktet när de är rädda. Omoyi berättar om en mardröm hon hade natten till igår. Ali blev rädd av en dörr som smällde till mitt i natten. Monica ställer följdfrågor som får dem att känna efter i sig själva istället för att bara säga "jag blev rädd". Laven berättar till exempel att hon kan börja skaka när hon blir rädd.

Vissa känslor är lättare att prata om än andra, och framkalla skilda reaktioner. Som när de pratade om sorg och ledsamhet innan jul, berättar Monica.

– En kanske svarade att han slog sig i benet och att det gjorde ont. En annan mindes att hans farmor gick bort i somras, och började gråta.

Flickorna och pojkarna reagerar ibland olika på materialet. Monica berättar om en övning där barnen fick lära sig om hur djurföräldrar tar hand om sina barn. En mjukisanka fick "ruva" på ett ägg tills det, med Monicas hjälp, kläcktes och blev till en liten ankunge. Barnen fick följa processen och även lära sig att inte gå fram till en fågelunge, eftersom deras lukt kunde göra att mamman inte längre ville ta hand om den.

– Pojkarna var mer praktiska och hade svårare att leva sig in, de frågade mer om materialet och varför ankungen var av plast till exempel. Flickorna var mer omvårdande, berättar Monica.

Efter övningen fick barnen prata om vad barn behöver av sina föräldrar, och göra jämförelser mellan djurens sätt att sköta om sina ungar.

Klassen har arbetat med REDE-materialet sedan november, och det hela ska snart avslutas med ett besök på Lill-Skansens och en lektion med personal från Djurskyddet.

Monica berättar att de nu ska ta en paus från materialet och se vilken effekt det får på det verkliga livet. Hon har inte märkt av någon effekt på antalet konflikter i klassen – men däremot på hur barnen hanterar känslorna.

– Jag känner att de har en medvetenhet om vad som är rätt och fel, och hur man är en schysst kompis mot varandra, säger hon.

Lektionen fortsätter genom att aktivera andra sinnen. Barnen får följa en saga om en hund som gömmer sig från sin matte, och samtidigt prata om hur man kan se på huvudpersonerna om de är glada eller ledsna. När de börjar skruva på sig är det dags att röra på sig lite för att ge hjärnan en paus. Som avslutning får de färglägga bilder på gubbar som visar olika känslor. Viktor målar knallrött runt sin arga gubbe. Ali däremot tycker det är viktigare att bakgrunden är grön – eftersom det är ett träd.

Text och foto Micke Hanås

7
TIPS!

SÅ FIXAR DU BÄSTA FÅGELHOLKEN

Det är bostadsbrist i fågel-Sverige – därför vill **Per Bengtson, biolog och projektledare på Naturskyddsföreningen**, att det byggs mer för de med fjädrar. Här ger han sina bästa holk-tips.

Text Pontus Ljunghill Foto iStockphoto

1

FUNDERA ÖVER VILKA INNEBOENDE DU VILL HA

Innan du börjar sätta ihop din holk, fundera igenom vilka typer av fåglar du vill ska kunna bo i den. Hålstorleken är det som avgör vilka som kan använda holken. En blåmes behöver inte mer än en diameter på 28 millimeter för att kunna ta sig in, medan sparvugglan behöver i alla fall 50 millimeter. Sedan måste holken givetvis ha rätt omfång för att kunna rymma ungarna på ett bra sätt. För standarmått för olika typer av holkar, se länk längre ner. Ska du sätta upp flera holkar, till exempel ute i skogen, kan det gärna vara lite variation på dem så att fler arter får bostad.

2

TÄNK LITE EXTRA PÅ DE HÄR

Tänk gärna på att gynna arter som har de svårare än andra när du konstruerar din holk.

Här är fyra exempel på fåglar som behöver mer hjälp än andra:

Göktyta: trivs i gräsmarker och trädgårdsmiljöer. Ska ha en holk med ett ingångshål med en höjd på 45 millimeter och en bredd på 35 millimeter. Bostaden ska vara extra ljustät och gärna extra hög.

Sparvuggla: föredrar lite exklusivare miljöer, gärna nära trädgårdar, men i landsbygdsmiljö. En sparvugglefamilj vill gärna ha två ganska stora holkar med cirka 100 meters avstånd från varandra, en som "skafferi" för döda sorkar och möss, en som bostad. Hålet ska ha en diameter på minst 50 millimeter. Ingångshålet ska vara djupt för att skydda holken från mårdangrepp – därför kan man sätta ihop två eller tre brädor och borra hålet genom dessa. Inuti ska det vara bäddat med kutterspån.

Tornseglare: Holken ska sitta högt upp. Ingångshålet ska helst vara större på bredden än på höjden eftersom tornseglaren flyger in genom det med hög fart. Ett hål på 65 x 45 millimeter är det bästa, men ett runt 50 millimeter fungerar också.

Stare: Vill ha ett ingångshål med en diameter på 50 millimeter.

3

VÄLJ RÄTT MATERIAL

Bygg holken i obehandlat, ohyvlat trä. Det gör att fågelungarna utan problem kan ta sig ur boet med hjälp av sina vassa klor.

Holkens insida ska vara grov, den får inte vara gjord av till exempel hyvlat och målat virke. Att använda obehandlat trä är också bra för miljön. Om holken efter ett antal år trillar ner ute i naturen, består den bara av spik eller skruv som efter ett tag rostar sönder samt naturligt trä som inte skadar sin omgivning. Det fungerar bra att sätta upp holken med järnspik eller skruv, men prata med markägaren först. För att värna om trädet kan man montera fast en tvärslå på holkens baksida – med hjälp av den kan man sedan hänga upp fågelboet i en passande grenklyka.

4

LÄS PÅ INNAN

På länken nedan finns ungefärliga mått för olika typer av holkar och goda råd: <http://www.naturskyddsforeningen.se/nyheter/hjalp-faglarna-med-mat-och-husrum>

På Naturhistoriska riksmuseets hemsida kan du hitta en ritning för en standardholk om du söker på "fågelholk". Det finns också en hel del litteratur på området.

5

BYGGTIPS

Det är en god idé att lägga en extra bit tjärpapp på taket för att hindra fukt från att ta sig in i holken. Den klassiska holkmodellen har ett takutsprång och det hindrar vatten från att rinna in genom hålet. Oroar man sig för att hackspettar eller ekorrar ska vidga hålet för att ta sig in i och norpa ungar kan man sätta ett skydd i metall runt öppningen. Tänk dock på att det är en ganska liten andel holkar som utsätts för detta. Och sätter du på ett metallstycke så lägger du till något som sedan kanske inte kan brytas ner i naturen om holken trillar ner. Dessutom, även om det kan låta cyniskt, så är det, vare sig vi vill det eller inte, naturens gång att vissa fågelarter rövar bort andras ungar.

7

RENSA HOLKEN

Det kan vara en god idé att rensa holken varje eller i alla fall vartannat år, även om det inte är nödvändigt – i naturen är det ju ingen som "städar" fågelbon. Men medan tiden går byggs ofta bobalen inuti på, och så småningom kan ungarna hamna så nära hålet att de lätt kan bli tagna av till exempel en hackspett. Det bästa är att rensa ut holken tidigt på våren, innan fåglarna börjar med sina bobestyr. På vintern fyller ofta mesar holkarna med mossor och annat för att ha som en isolerad plats att söka skydd från vinterkylan. Använd gärna handskar eftersom det kan finnas fågeloppor i bobalen. För att holken ska vara rensningsbar är det smidigaste att göra en lucka som enkelt går att öppna och stänga framtill.

6

VÄLJ RÄTT PLATS

Sätt inte upp holken i direkt, soligt söderläge. Gör du det är risken att det blir för varmt för fågelungarna och att de torkar ut en het sommardag. Låt holken sitta på mellan två och fem meters höjd – på så sätt skyddar du den mot katter. En del fågelarter, till exempel stare och pillfink, tycker om att häcka många tillsammans. I de fallen kan man bygga flera holkar för dem och sätta upp nära varandra. De flesta fågelfamiljer vill dock leva i fred.

SM I FÅGELHOLK

Varje år anordnar Naturskyddsforeningen SM i fågelholk. Årets finalister utses på Trädgårdsmässan i Älvsjö 20-23 mars. Sista anmälningdag är 28 februari. För mer information: www.naturskyddsforeningen.se/holk-sm

GULLIGA DJUR FÖRLORARE I VERKLIGHETEN

Gulliga djur med mänskliga egenskaper har större chans att vinna tyckande hos människan än till exempel blötdjur. Men vad hjälper mänsklig omtanke om vi inte behandlar djuren som de bör behandlas, utan istället hur vi vill?

"Hur vi väljer att porträttera ett djur avslöjar hur mycket vi värdesätter djuret i fråga. Vissa djur är väldigt lätta att få folk att tycka om, andra är helt omöjliga."

Tobias Linné

Kaninen, tigern och björnen. Tre ulliga och gulliga djur som gärna fungerar som människans kelgrisar. Eller? Nja, faktum är att ängsligare djur än kaninen är svårt att finna och varken tigern eller björnen har gjort sig kända för att vara särskilt kramiga. Ändå porträtteras de kulturellt som det mjukaste man kan tänka sig.

– Kaniner är väldigt ängsliga, ändå är de vanliga som husdjur till barn. Vi köper dem för att de är söta och har mjuk päls, men vad man får är ofta en rädd liten kanin i en bur, säger Helena Röcklinberg, docent i etik och universitetslektor i djuretik vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Kaninen definieras alltså utifrån sitt utseende som kelig, när det i själva verket är mer troligt att den vill gömma sig i en håla i underjorden. Varför har det blivit så?

– Det handlar om populärkultur. Vi kan inte underskatta vilken betydelse till exempel Flipper har haft på delfinen, eller Bamse har haft på björnen, säger Tobias Linné, universitetslektor och doktor i sociologi vid Lunds universitet.

Tobias Linné är också ansvarig för kursen "Critical Animal Studies: Animals in Society, Culture and the Media". Genom att undervisa om djurs utsatta roller i samhället hoppas han kunna belysa de problem som finns med en endimensionell och stereotyp syn på olika djur.

– Hur vi väljer att porträttera ett djur avslöjar hur mycket vi värdesätter djuret i fråga. Vissa djur är väldigt lätta att få folk att tycka om, andra är helt omöjliga.

Receptet på människans godkännande är enligt Linné att vara så mänsklig som möjligt. Djur med egenskaper som uppfattas som mänskliga är nämligen lättare att ta till sig och anses mer intelligenta än djur som befinner sig långt i från oss, till exempel natt- eller blötdjur.

– Jag pratade nyligen med en forskare som höll på med ett bevarandeprojekt för

fladdermöss och där är det mycket svårt att få människor att bry sig. De väcker liksom inte samma känsla som gulliga djur, säger Tobias Linné.

Han får medhåll av Helena Röcklinberg som för tillfället arbetar med ett projekt innefattande etik och fiskar.

– Forskare som arbetar med fiskar hela dagen har inga problem att känna igen olika personligheter. Allmänheten har dock haft svårt att acceptera fiskarna som kända djur. Det ligger för långt i från oss.

Det är alltså ingen slump att Världsnaturfonden marknadsför sig med en Panda istället för en utrotningshotad mal.

Det finns dock djur som trots gulliga attribut och människolika egenskaper inte vunnit människans gillande. Ett sådant exempel är vargen. Hur många barn har inte fått höra historien om rödluvan och den blodtörstiga vargen och per automatik lärt sig att frukta den? Var denna mytbildning kommer från är tämligen klart - vargen är en konkurrent till människan som utmanar styrkeförhållandet och måste därför hållas på fysiskt och emotionellt avstånd.

– I fallet med vargen är det väldigt lätt att göra skillnad på det vilda och det tama, det vill säga hunden. Föreställningen om vargen bottnar troligen i en konkurrenssituation med människan där de hotar att ta våra tamdjur och därför anses den skadlig och skrämmande, säger Helena Röcklinberg.

Olof Liberg, rovdjursforskare på Grimsö forskningsstation (SLU), utvecklar relationen mellan människa, varg och björn:

– Till skillnad från björnen går vargen inte i ide utan fortsätter att vara ett hot året om, speciellt under vintern när vi själva varit som mest utsatta. En björn tar

inte heller kreatur i samma omfattning som en varg. Förr i tiden, om vargen till exempel tog din enda ko, betydde det kanske döden för dig och dina barn.

Förutom ett gulligt utseende, vargen undantaget, och mänskliga egenskaper har människan en förmåga att favorisera djur som bidrar med något. Ett exempel är hunden som bidrar med sin trofasthet eller kon som bidrar med sitt kött och sin mjölk. Fast är det verkligen så att kon frivilligt ger oss sin mjölk?

– Detta är snarare något vi människor har skapat för att rättfärdiga vårt beteende. Vi har en oförmåga att se djur utifrån den situation som passar oss. Kon ger oss inte sin mjölk - vi tar den från kalven för att dricka den själv, säger Tobias Linné.

Människans förmåga att enbart se det hon vill se yttrar sig också i relationen med våra husdjur.

– En hund som skäller för att det är någon vid dörren är inte alltid ett önskvärt beteende, trots att det ligger i hundens natur att vara vaksam. Resultatet blir kanske en för hunden obegriplig bestraffning och en risk att man hindrar det naturliga beteendet hos sitt eget sällskapsdjur.

Hon nämner också det faktum att det i Nordamerika är tillåtet med så kallad "declawing", det vill säga en borttagning av kattens klor. Detta förhindrar att katten klöser på till exempel möblerna, men hindrar samtidigt ett naturligt och nödvändigt beteende hos katten.

– Har man djur omkring sig är det viktigt att man förstår dem och tar ansvar för att ge dem ett så bra liv som möjligt - sett ur djurets perspektiv. ✕

Text Izabella Rosengren **Foto** iStockphoto

Foto: Behind Closed Doors

Livet på Mazor är trångt och enformigt. Vardagslunken avbryts av ideliga hälsokontroller som stressar makakerna väldigt. De tycker om att sitta och titta ut. Därför är vintrarna tuffa för dem, då burarna täcks av plastgardiner för att hindra regnet.

TIDEN RINNER UT FÖR MAKAKERNA PÅ MAZOR

Israeliska Mazor Farm, som avlar och säljer försöksapor, stänger om ett år. **Kvar finns 2 000 apor som riskerar att reas ut.** Nu vill djurvänner och en grupp affärsmän köpa loss varenda en. Tiden är knapp. Mazor har just fått en beställning på 120 apor från ett labb i USA.

"Efter tre graviditeter, tre uppslitande avsked från sina ungar, är de förbrukade, och då fortsätter livet i buren i två eller tre decennier."

Tamar Freedman, Israel Primate Sanctuary Foundation

Boba. Tamar Freedman smakar på namnet. Kan det passa? Efter tjugo år med bara ett nummer intatuerat i bröstet är det viktigt att det blir rätt.

– Det är ju mest för oss, men vi tycker att det är viktigt att de får ett namn.

Tamar Freedman är primatolog, grundare och föreståndare för IPSE, the Israel Primate Sanctuary Foundation. Det är till Tamar som den första gruppen långsvansade makaker som någonsin fått lämna Mazor Farm kommit. Om de inte sålts till experiment förstås. Eller dött. De kom för två månader sedan och består av femtio till åren komna honor.

– Vi kallar dem ”de gamla flickorna från Mazor”, säger hon med värme i rösten.

På Mazor bodde Boba och hennes grupp på femton kvadratmeter i någon av områdets alla burar. De lever fortfarande tillsammans hos Tamar, men fria från burar och betonggolv. Alla i gruppen fångades i djungeln på Mauritius och får nu äntligen åter känna marken under sina fötter.

– De kommer ihåg. Det första de gjorde var att rota runt i jorden med sina fötter och händer, berättar Tamar.

Tidningen Djurskyddet får inte gå in och hälsa på de gamla flickorna från Mazor.

– De var mycket rädda när de kom, så vi är rätt stränga med att inte störa dem. Vi går inte in i deras inhägnad om det inte är nödvändigt, och vi rör dem inte, säger Tamar.

Hälsokontrollerna på Mazor var många,

rutinmässigt avrivna, och orsakade konstant stress hos aporna.

– Men nu märker vi att de har börjat prata med oss och med de andra aporna här, säger Tamar.

De har varandra, så det är lättare för dem att slappna av. Något som är utmärkande är att de flesta har någon leksak, en kast-rull eller någon liten pryl, som de aldrig släpper.

– Det gör dem lugna på något vis, som en snuttefilt, säger Tamar, och fortsätter:

– En av flickorna bär alltid runt på en liten docka.

Docka heter Boba på hebreiska. Kanske ska hon få namnet Boba ändå?

Flickorna från Mazor bär på ett tungt bagage. De lockades in i stora nätburar proppade med frukt. När de var tillräckligt många i buren, slogs luckan igen. Makakerna splittrades från starka familjegrupper, de med klängande ungar fick dem skrikande fråntagna. I små burar färdades de sedan den åtta timmar långa resan till Israel. På Mazor blev de tatuerade med ett nummer och grupperades in i burar. Deras enda funktion – att föda bebisar till försöksdjursindustrin.

– Man tar barnen tidigt, vilket ger svåra men för både mamman och barnet, säger Tamar.

Syftet är förstås att makakungarna ska vara lättare att hantera och kuva, och att honan snabbt kan befruktas igen.

– Makaker har väldigt starka familje-

band. Hanarna är med mamman tills de är fem år, honorna hela livet, berättar Tamar.

När barnen tas ifrån sin mamma sätts de i burar i andra änden av farmen, så långt bort att de inte hör varandra ropa. Inte alla ungar överlever den abrupta separationen.

I naturen får en hona barn med minst 5 års mellanrum. Inte ett och ett halvt år som på Mazor.

– Efter tre graviditeter, tre uppslitande avsked från sina ungar, är de förbrukade, och då fortsätter livet i buren i två eller tre decennier, berättar hon.

Mazorapornas bebisar har sålts till Sverige, Europa och USA. För ägarna till Mazor har affärerna blommat. Apungar kostar runt trettio tusen kronor styck och ett gott år sålde de så många som 600.

Men Mazor Farm har också varit en het potatis som ofta hamnat under lupp i israelisk media. I de flesta fall har Anat Refua legat bakom. Hon är ledare för organisationen Behind Closed Doors och driver facebooksidan Shut Down Mazor Farm. Hon hörde talas om Mazor för 15 år sedan.

– Jag tänkte direkt att jag ska stänga det där stället, säger hon.

Hennes strategi är enkel – övertyga makthavare och föra oväsen, något hon är bra på. Idag, istället för att avlivas, pensioneras 80 procent av alla försöksapor i Israel och hamnar hos Tamar Freedman på IPSE.

Mazor Farm fick näringstillstånd år 1986. De fick inte, i enlighet med CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), skicka apor födda i det vilda till experiment.

– Mazor behövde även tillstånd varje gång apor skulle flygas till Israel från Mauritius, eller till olika labb i utlandet, säger Anat Refua.

Tillstånden utfärdades av Israel Nature and Parks Authority, förkortat INPA.

– Tack vare offentlighetsprincipen visste vi exakt hur många apor som kom från

Mauritius, hur många de sålde och vart de hamnade. Svart på vitt, säger Anat.

Djurskyddsfrågor har alltid

haft draghjälp av israelisk media. Så skandalen var därför ett faktum när en av Israels största dagstidningar Yediot Ahronot år 1999 avslöjade att INPA i princip satt i knät på ägarna till Mazor, att de varit mer än frikostiga med tillstånd, och dessutom sett mellan fingrarna när viltfångade makaker skickats vidare till experiment.

Debatterna rasade i veckor, Mazor fick utstå stark kritik från alla håll, men det var aldrig fråga om att stänga företaget. Behind Closed Doors fortsatte ändå att skapa opinion med hjälp av media, kampanjer och samtal med politiker.

– I Israel är uppslutningen stor när vi demonstrerar på stan och utanför parlamentet. Bilar åker förbi och tutar uppmuntrade och förbipasserande sluter ofta an, berättar Anat.

En dokumentär från år 2010 visade de umbäranden som 240 makaker från Mazor fick utstå under resan till ett toxikologiskt laboratorium i USA. Allmänheten krävde att ELAL, Israels flygbolag och Mazors huvudfraktbolag, skulle sluta med transporter, vilket ELAL gjort.

I samma veva gav INPA Mazor grönt ljus att skicka femtio mauritiusfångade äldre makaker till USA för forskning kring alzheimer.

Vid den tiden satt Gilad Erdan på posten

"I Israel är uppslutningen stor när vi demonstrerar på stan och utanför parlamentet. Bilar åker förbi och tutar uppmuntrade."

Anat Refua,
Behind Closed Doors

som miljöminister. Och han fick nog.
– Han var rätt man på rätt ställe, en modig man med ett gott hjärta, säger Anat.

Tillsammans utarbetade de en

policy som skulle göra det omöjligt för Mazor att fortsätta sin verksamhet.

Policyn förbjuder import av apor från Mauritius, och att Mazor numera måste bevisa att forskningens syfte är att ta fram mediciner som rädda liv.

– Vi visste att det skulle vara omöjligt för dem att bevisa det, säger Anat.

Majoriteten av aporna användes för toxikologiska och kosmetiska experiment.

För Mazor innebar det att de bara kunde fortsätta sälja apor i Israel, ungefär femton stycken per år.

– Från att ha sålt mellan 300 till 600 per år, blev det svårt att få det att gå runt, säger Anat.

Innan miljöminister Gilad Erdan lämnade sin post i januari år 2013, skrev han under en strängare reglering som förbjuder export av försöksdjur från Israel. Den träder i kraft den 1 januari år 2015 och betyder att Mazor stängs. Innan bläcket hade torkat upphävde justitiekanslern, Israels högsta juridiska organ, kravet på att forskningen ska vara i livräddande syfte. Detta för att ge Mazor tid att göra sig av med så många apor som möjligt innan stängning.

– Vi insåg att risken var stor att Mazor skulle rea ut aporna, och att det kanske var

Foto: Behind Closed Doors

Anat Refua har gjort det till sin livsuppgift att stänga Mazor.

”De gamla flickorna från Mazor” var de första att flytta från farmen. De lever i samma grupp vilket gjort rehabiliteringen mycket enklare.

dags att vi, folket, köpte dem, säger Anat. Projektet är enormt, det rör sig om 2000 apor som måste ha mat och en värdig tillvaro under trettio år.

– Vi frågade alla vi kände, känner du inga affärsmän?

Yigal Ron, som också är engagerad i Behind Closed Doors, ordnade ett möte mellan Anat och Yigal Rons pappa Amos Ron. Amos Ron är väldigt inflytelserik i Israel. Han är affärsman samt före detta direktör för hamn- och järnvägsmyndigheten, och håller i dagarna på att kandidera för posten som borgmästare i staden Herzliya.

– Jag klev upp på Amos Rons kontor och han sa: Javisst, vi gör det! berättar Anat.

Det var i januari. Sedan dess har Amos Ron, tillsammans med några andra affärsmän, suttit vid förhandlingsbordet med Mazor för att köpa loss de resterande aporna.

Han vill dessutom få Miljödepartementet att ge land och pengar så att de till viss del bekostar projektet. Reservatets syfte är, enligt Amos Ron, ett gott liv fram till den sista dagen för den sista Mazor-apan.

Förhandlingsläget har varit gott, Mazor hade inte ansökt om tillstånd hos INPA på ett år, vilket innebar att de inte hade några kunder. Samtidig vägrade flygbolaget ELAL frakta apor åt Mazor.

– Vi kunde pressa priserna, säger Anat.

Allt detta ändrades i oktober, när Mazor fick en beställning från USA på 120 apor. Mazor har dock svårt att få ut aporna ur Israel, 30 flygbolag har redan sagt nej.

– Numera finns det bara tre bolag som fraktar försöksapor; Air France, Vietnam Air och Air China, berättar Anat.

Air France har tackat nej eftersom det plan som trafikerar Israel är för litet för denna typen av last.

– Så det är här vi är idag. Vi försöker pressa Mazor med ultimatumet att om de säljer dessa apor till USA så köper vi inte en enda av de andra. Då får de ta hand om problemet med de 2000 aporna när de stänger. Men vi vet inte vad som händer, säger Anat.

Inom kort lanserar Behind Closed Doors en kampanj för att få allmänheten att adoptera makakerna som är kvar på Mazor.

Bortom tumultet lever de gamla tjejnerna från Mazor nu ett stillsamt liv. Troligtvis kommer Tamar få ta hand om ännu fler, om inte alla, apor från Mazor, och det snart. Marken och utrymmet finns. Pengar kan behövas, förstås. Tamar skrattar och tillägger:

– Och namnförslag! ✨

Text Svanhild Hansen

MAZOR FARM

Mazor Farm, eller BFC-B-Virus-Free Cynomolgus Monkey Breeding Farm, startade år 1986 av en affärsman, en veterinär, en lantägaren och BioCulture (Mauritius) LTD. De fångar in vilda apor och fraktar dem till Mazor. De viltfångade används främst för avel och deras avkomma säljs till Israel, USA, Europa och Sverige för främst kosmetiska och toxikologiska experiment. Man tar ungen från mamman mellan 1 till 3 års ålder. Varje år såldes 300 till 600 bebisar.

För dig som vill veta mer om havet

Sajten **Havet.nu** är något av en guldgruva för alla med intresse för marina frågor. Här finns nyheter, en stor faktabank och aktuell forskning. Dessutom länkar till massvis med avhandlingar, utbildningar, kontaktuppgifter till forskare, med mera. Havet.nu sjösattes 2007, men under 2013 har den moderniserats och förbättrats. Bakom sajten ligger Stockholms universitets Östersjöcentrum och Umeå marina forskningscentrum.

Cool skrivbordskanin

En sax- och gemhållare modell coolare finns att köpa på **bluebox.se**. Den är utformad som en kanin och saxen blir till öron när man sätter den i hållaren. De medföljande gröna gemen sätts med fördel fast överst på den magnetiska moroten och blir på så sätt blaster. Sax- och gemhållaren finns i vitt, svart eller rosa och kostar 159 kronor.

För frusna fyrbenta

I vargavintern kan det vara svårt att hålla värmen uppe, både för människor och djur. Värmedynan SnuggleSafe hjälper frusna hundar och katter. Den kan värmas upp snabbt i mikrovågsugn och har inga farliga strömkablar. Dynan rekommenderas av veterinärer, är stryktålig och täckt av ett mjukt fleeceöverdrag. SnuggleSafe behåller värmen i upp till tio timmar. Förutom att värma ger den också en stresslindrande effekt. SnuggleSafe kan bland annat köpas på **zooplus.se** och **djurmaxi.se**.

Hjälp för glupska hundar

Många hundar och katter äter för fort och får ont i magen. Nu finns hjälp att få: den specialdesignade matskålen Anti-glupsk. Speciella upphöjningar i skålen gör att det inte går att "snabbäta", utan man måste ta tid på sig. Anti-glupsk finns i svart eller rött och i fyra olika storlekar. Matskålen går bland annat att köpa på **vetzoo.se**, **djurkompaniet.se** och **djurmaxi.se**.

BOKTIPS!

FARLIGA HUNDAR – OM HUNDARS UTSATTHET OCH RÄTTSLÖSA ÄGARE

Kerstin Malm

K. Malm Tanke i Tryck

2008 kom en ny lag om tillsyn över hundar. Syftet var att förenkla omhändertagande av farliga hundar. Ett gott syfte då hundar självklart ska hindras från att attackera människor och hundägare som behandlar sin hund illa ska fräntas hunden snarast möjligt. Men Malm visar i sin bok att lagen lett till ett antal felaktiga omhändertaganden och även avlivningar. Vi får följa två autentiska fall där okunskap och fördomar om hundar i allmänhet och vissa raser i synnerhet tillsammans med prestige och dåliga rutiner hos polisen fått förödande konsekvenser för både hundar samt deras ägare. Malm visar i sin bok på ett kunnigt sätt att det idag råder rättsosäkerhet för hundar och hundägare i Sverige. Denna del av boken borde vara obligatorisk läsning hos alla politiker som arbetar med rättsfrågor samt hos alla polismyndigheter. Malm förklarar sedan orsaken till det vi kallar aggressivitet och lägger även ett stort ansvar på hundägare att visa respekt både mot sin hund och mot omgivningen. Hon efterfrågar en större kunskap hos hundägare och jag kan bara hålla med.

Åsa Hagelstedt

Min hund och katt.

Mitt val.

Valerie Grin, veterinär
med egna husdjur

Som veterinär med egna husdjur förstår jag den speciella relationen mellan människor och deras hundar och katter. Det är därför jag utfodrar mina egna hundar och katter med **Hill's™ Science Plan™** och rekommenderar det till andra.

Hill's™ Science Plan™ har 100% av vad hundar och katter behöver och 0% av vad de inte behöver. Mina hundar och katter älskar det.

Det är receptet för ett bättre liv.

Mer information på

hillspet.se

Spara med hjärtat

Låt pengarna växa samtidigt som de verkar för en god sak. Spara i Swedbank Robur Humanfond så bidrar du årligen med två procent av din fondförmögenhet till Djurskyddet Sveriges viktiga arbete. I Humanfond investerar vi i svenska företag som tar ansvar för vår omvärld. Mer information om ideellt fondsparande hittar du på swedbank.se/djurskyddet

Swedbank Robur i stolt samarbete med Djurskyddet Sverige

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. På grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder som används, så kan pengar som placeras i fonden både minska och öka kraftigt i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Faktblad, informationsbroschyrer och fondbestämmelser för Swedbank Roburs fonder finns att hämta hos din återförsäljare eller på swedbankrobur.se

Respekt Empati Djur Etik

Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial

- Djurinriktade värdegrundsövningar för barn i förskolan och skolan.
- Utvecklar barns empati och förståelse för andra individer.
- Vetenskapligt säkerställd effekt.
- Övningarna är anpassade till läroplanen.

Ladda ner
övningarna
kostnadsfritt på
www.rede.se

PÅ DE JAGADES SIDA

Hjälp till att minska det lidande som jakten utsätter levande, kännande djur för. Vi är den enda organisation i Sverige som helt koncentrerar vårt arbete på problemen i samband med jakt.

Bli medlem och ställ dig på de jagades sida!

JAKT KRITIKERNA

www.jaktkritikerna.se

Ni är viktiga!

I slutet av januari lämnade vi över 349 gose-djurskatter till alla ledamöter i riksdagen. Runt halsen hade varje katt ett band med en liten folder med texten "Jag fryser". Inuti foldern fanns en uppmaning om att rösta igenom lagändringar till stöd för katterna. Regeringen har nu utlovat ett förslag till ny djurskyddslag under våren. Vi hoppas verkligen att det blir ett bra förslag och att katterna finns med.

För att vi ska lyckas krävs fortsatt hårt arbete. Därför är jag så tacksam för alla er som bidrar till vårt arbete på olika sätt. Stort tack till våra generösa givare som bidrog med julgåvor vilket inbringade ungefär 500 000 kr till Djurskyddets viktiga arbete. Helt fantastiskt! Andra lägger många ideella krafter på att hitta nya hem till några av alla övergivna djur som finns. Och våra styrelseledamöter sliter på möten med myndigheter och makthavare.

Genom journalister och sociala medier ser vi att vår organisation blir mer och mer känd och vårt arbete uppskattas av många. Men vi behöver bli ännu fler! Så varför inte fråga en granne, arbetskamrat eller släkting om att bli medlem hos oss.

Åsa Hagelstedt

Åsa Hagelstedt, Generalsekreterare
(Här med taxen Kanel)

Kontakta vår medlemservice

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemservice på **08-673 35 11**. Jag finns här för att svara på dina frågor. Våra telefontider är mån-tors 9-15, fre 9-14. Du kan också mejla till info@djurskyddet.se eller faxa till **08-673 36 66**.

Brev skickas till Djurskyddet Sverige, Virkesvägen 10, 120 30 Stockholm.

Bella Öberg

Visa att du är en stolt medlem med vår pin

Vi har tagit fram en pin i emalj som du som är medlem eller stödjer oss på annat sätt kan bära för att visa ditt stöd. Att bära denna pin är också ett sätt att sprida kännedom om oss som organisation i form av att fler känner till vår logotyp.

Pinsen kostar 30 kr/st och finns att beställa på vår hemsida: www.djurskyddet.se/se/om-djurskyddet/profilprodukter
Det går också bra att mejla till info@djurskyddet.se för att beställa.

Ge bort ett medlemskap i present

Det finns många högtidsdagar att fira. Ibland kan det vara svårt att hitta bra presenter. Vi har ett förslag! Ge bort ett års medlemskap i Djurskyddet Sverige som en present till personen du vill uppvakta. Vi gör ett fint gåvobevis som du kan välja att få skickat hem till dig eller till personen du vill uppvakta. Gå in på vår hemsida och klicka dig vidare under "Stöd oss". Du kan även använda talongen nedan för att få mer information.

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-konto innehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress.

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag vill veta mer om hur jag kan stödja Djurskyddet Sverige. Skicka mig information om:

- Bli Djurvän (100 kr/mån)
- Ge en gåva
- Minnesgåva
- Högtidsgåva
- Ge bort medlemskap
- Testamentering

Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och gamla adress, samt medlemsnummer)

Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig på flera sätt.
(Glöm inte fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Det går också bra att mejla info@djurskyddet.se för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svarspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

												HÅLSA PÅ PÅLAGOR	TRAVAS ABRAHAMS Hustru		SMULTRONSTÄLLETAR OM IGEN	
										ETT GOTT SLUT						
										FLÖTTILJ						
										SMÄLTER SKYDD HAR MÅNGA PLATSER					I GÅNG	1
																ÄLVI NORR
															BRUTEN	
															RYSNING	
										HEDRAT					KEDJE-REAKTION	
ANLAG					HOLK											
						ÅTER FÖRE										
						SAMLÄ										
FISK-PUDDING		LAST	ANVÄNDA TIDIGARE	LAGRINGS-PLATS BLIR BÄTTRE BÖJT	ANVÄNDS INÖDFALL	HJÄLPER TILL	ÄR SYSTRAR OCH BRÖDER	MAT-PLATS SOLGUD	FYND-PLATS DEKORATION	MÄSTARE						
LIGGER I						FÖRVARINGS-PLATS			STILART SYSTER-DOTTER							
ÄRVA						DE ÄR SVAGA PÅ VÅREN			BLODTYP VÄG-TECKEN	BORICKA						
STRESSA				SITTER I SULKY	5			IRISKT IRLAND SPORT-BIL		KÄM I NATUREN SAMLAS GAMEN I						
ANSIKTE				SKÄNKAN TIDS-ÅLDRAR		KOMMER EN GÅNG OM ÅRET OORDNAD			ÅNGAR FRAM TIO TUSEN METER							
GÖR ONT I TÅN								BINDE-MEDEL HÅLL-PLATS		2						
		VISMAN BLIR SLAGNA			ÄR SINGEL HALVA DAGEN		ÄR FIN I KANTEN	FÖR-TJÄNSTER FÖR-TÄLJDE								
VISAR VAGEN		3				SAMLADE STATER ÖO-TALS-REFORM		BLÄS-NING KORTÄRE EDER		BÄR BLÄ BÄR						
UPPREP-NINGAR										SKYDDAT MÄRKE						
LIGG-PLATS				HUVUD-MÅLTIDEN					START-SIFFRA							
RESA HÅR																
					HÖGRE MAKT			STU-DERAR SITTANDE								

TÄVLA!

Vi lottar ut ett exemplar av Djurskyddets munkjacka till vinnaren. Andra till femtepris är ett koppel.

OBS! Glöm inte att skriva vilken storlek du vill ha om du vinner.

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numererade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**. Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress och storlek S-XL. (SMS-kostnad: 6 kronor.)

OBS! För att SMS-tävla behöver ditt mobilnummer registreras hos WyWallet. Det kostar inget, och du gör det bara en gång. SMS:a WW till 71798. För eventuella frågor, ring deras kundtjänst: 0771-22 50 50.

Senast **21 mars** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

Jag är djurskyddare!

5

VINNARE

GRATTIS!

Förra numrets vinnare:

1:a pris, en munkjacks: Ann-Mari Wintherö

2:a - 5:e pris, ett koppel: Mats Hermansson, Rosita Gustavsson, Walters Susanne Edenius och Camilla Billman.

Rätt lösning till Djurkrysset i nummer 3, 2013:

Kryss & Ord AB	L	V	M	HAR PÅ HALSEN PROPPEN ÖVER	HUNNER KUNING	DET BOKJARI JANJARI	Ä	TRAMPAS FRAM
GÅR PÅ FEST FÖRIBÄTT NINGEN	H	E	L	A	N	Ä	A	R ²
CENTER- PARTI	H	A	D	A	N	E	F	T
HAM- STRÄK VARI KYGGELAGE	N	A	V	A	R	E	G	Y ³
LÖST PÅ SCEN	R	E	D	Ä	T	I	N	G
LÄTER SOM RÖSA	R	E	K	V	I	S	I	T
ÄR SEGEL SEGER	R	A	M	A	R	U	R	T
GÖR ALLT TILL DET BÄSTA	P	A	L	A	N	V	Ä	N
RESER BÄGLIGEN KUTTER- PLATS	P	A	L	A	N	V	Ä	N
ANNO DOMINI	P	A	L	A	N	V	Ä	N
GLADA MINER	P	A	L	A	N	V	Ä	N
KAN GES SOM SKOKATT- TYP	P	A	L	A	N	V	Ä	N
M	P	A	L	A	N	V	Ä	N
ÄR SLETT LITEN LAX	P	A	L	A	N	V	Ä	N
V	A	L	A	N	V	Ä	N	T
PLAD- BÅT INDELASI KLASSER	V	A	L	A	N	V	Ä	N
HJÄLP	U	N	D	E	R	S	T	O
I LEDNING	V	D	E	E	S	I	L	S
RINGAR I DÄCK	S	L	A	N	G	A	R	G
KOMMA NER PÅ JORDEN	L	A	N	D	A	R	Y	L
S	A	R	D	E	L	L	E	V
ÄR INLÅD RÄCKA	G	E	N	A	P	P	A	D
KLANG- ÖKT SETT RUFÖK	R	A	R	A	Ä	R	T	S
SÄDER, BLAND- NING	S	D	E	R	S	M	A	T
STRÖM SETT SLUTET	S	D	E	R	S	M	A	T
BILDAR ESS	V	D	E	E	S	I	L	S
SKIV- MINNE KRÄCKAT RÖR	V	D	E	E	S	I	L	S
SPÅR	V	D	E	E	S	I	L	S
KÄND 70-TALS- AFFÄR BÄCKE	S	L	A	N	G	A	R	G
SJUNGA ÖREDLÖST VERKUS	L	A	N	D	A	R	Y	L
L	L	A	L	L	L	L	L	L
STABIL- TET	G	E	N	A	P	P	A	D
STAD	G	E	N	A	P	P	A	D

DIN VETERINÄR smådjurskliniken

- Medicinska utredningar
- Operationsavdelning
- Röntgen
- Ultraljud
- Cardiologi
- Ögonspeglningar
- Kattmottagning
- ID-märkning
- Kostrådgivning
- AI-kompetens

Välkommen att ringa

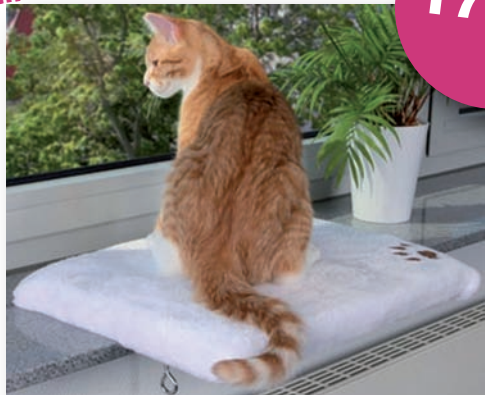
042-20 20 00

www.dinvet.nu

Bädd till fönsterbrädan till din katt

175,-

- Stort sortiment!
- Snabb leverans
- Trygg e-handel
- Frakt från 0:-

www.supercat.se

KATT! KATT!

Onödigt och oumbärligt för kattälskaren

Mängder av fina kattsaker i vår webbutik.

När du handlar skriv **Djurskyddet** i meddelandefältet så får du ett fint tygbokmärke från Bukowski på köpet. Värde 55 kr.

Webbutiken öppen dygnet runt www.kattkatt.se/shop
Butik Gravelsta 16, Vallentuna, 08-510 23 513

Hemlösa katter söker nya goda hem
Se bilder på vår hemsida www.kattpensionat.com

SOLGLÄNTANS KATTPENSIONAT

Foto: iStockphoto

TJOCKT MARSVIN, VAD SKA JAG GÖRA?

Hej, jag har tre marsvin. Ett av dem heter Cupcake och hon är väldigt tjock, hon är tre år. Hon har aldrig varit nära en hane så hon kan inte vara med ungar? Vad ska jag göra? Hon är mest tjock ner mot rumpan.

Ellen Johnson

SVAR Marsvinet äter i naturen grovfoder som blad men även frukt, och ett överviktigt marsvin har i princip alltid fått för mycket kraftfoder. Du bör skära ner väsentligt på kraftfodret och istället ge fri tillgång till fint hö. Sedan kan du komplettera med tillskott i form av frukt, gärna kiwi och citrusfrukt då marsvin behöver C-vitamin, samt grönsaker och pellets med högre fiberhalt. Tänk dock på att de hellre äter annat än hö, så var mycket restriktiv med annat foder och låt marsvinet först äta upp höet.

Man får följa vikten, väga marsvinet ett par gånger per månad och se att vikten minskar långsamt gradvis, annars får du minska ännu mer på kraftfodret. För att undersöka en dräktighet gör man lämpligen ultraljud. Det kan göras ca 4 veckor in i dräktigheten, ett marsvin är dräktigt ungefär 60-70 dagar. ✕

Torkel Falk
Veterinär och ordförande i
Djurskyddet Helsingborg

Ingrid Redbo
Docent i etologi

VARFÖR ATTACKERAR MIN ENA KATT DEN ANDRA?

Jag har fem katter som alltid har lekt och kommit bra överrens. Men sedan ett halvår har den äldre hankatten, 10 år, börjat attackera en av våra honkatter som är två år. Han kan sitta och vänta ut henne, vid dörren till exempel och så hoppar han på och biter henne hårt. Vi kan inte komma på att vi har ändrat något hemma det senaste halvåret. Matskålen är på samma ställe, likaså lådan. Bägge är kastrerade. Vi bor på landet så de går ut om de vill. De andra tre katterna låter han vara helt och hållet, det är bara henne han ger sig på. Vad beror detta på och hur kan jag lösa det?

Angelica

SVAR Risken för problem ökar med antalet katter i samma hushåll. Även i en konstant grupp kan den sociala dynamiken förändras över tid. Det är lätt att missa den subtila kommunikation som sker mellan enskilda kattindivider. Din två-åriga katthona kan ha ändrat sitt beteende mot andra individer i gruppen, i och med sin ökande sociala mognad som accentueras mellan 2-4 års ålder. Det kan vara flera bakomliggande faktorer till hankattens aggression mot tvååringen.

Hur ser hans förhållande till andra katter i gruppen ut? Är det tydligt att han är avspänd i närheten av var och en av dessa? Om det finns spänningar mellan honom och någon annan individ kan det aggressiva beteendet vara omriktat mot en mindre erfaren individ, som t.ex. tvååringen. Titta noga efter hur hanen betar sig mot de andra, det kan vara där problemet egentligen finns. Det kan också vara någon katt ute som stör honom.

Det viktigaste nu är att minska konkurrensen om resurser för att minska eventuella spänningar i gruppen. Sätt ut flera mat- och vattensålar på olika platser, öka på antalet toalettlådor och skapa fler attraktiva upphöjda liggplatser som katterna lätt kan ta sig både upp och ner ifrån. Ägna också mer positiv uppmärksamhet åt hanen så att hans känsla av trygghet ökar. Om attackerna leder till att tvååringen blir rädd för att röra sig fritt i hemmet måste man separera katterna och långsamt göra om hela processen med introduktion. ✕

Kärleken till djuren är ofta stark. **Men utan kunskap räcker den inte hela vägen**, skriver Helena Kättström, djurskyddschef på Jordbruksverket.

En god vilja räcker inte...

Har djuren alltid det bra om deras ägare älskar dem? Då och då hör jag påstående om att djur som vi håller för att vi älskar dem som sällskapsdjur har ett gott liv, medan djurhållning som är kopplad till kommersiella intressen också alltid innebär att djur behandlas illa eller har en dålig välfärd.

Jag tror inte att det är kärlek som är den avgörande faktorn hur våra djur har det, utan kunskap. Kärlek och intresse är en bra drivkraft för att skaffa sig kunskap, men är tyvärr ingen garanti. Faktiskt tror jag att nästan alla djurägare, oavsett skälet till djurägandet, vill att deras djur ska ha det bra. Det är andra saker än en god vilja som avgör hur det i slutändan blir.

Jag tänker på den äldre mannen som kom med sin hund till veterinärkliniken där jag arbetade. Hunden hade en okomplicerad öroninflammation, men var också kraftigt överviktig. Jag försökte förklara för ägaren vilka välfärds- och sjukdomsrisker som detta innebar, men möttes bara av det tydliga avfärdandet i orden:

– Hon ska ha det bra.

Detta betydde i detta fall fritt intag av kakor och mycket annat onyttigt. Några månader senare kom paret åter, och det visade sig då att hunden hade fått diabetes. Trots ambitiösa insatser och en fantastiskt god vilja gick det inte att rädda hunden. Det blev en dyrköpt erfarenhet för ägaren, men allra sämst drabbades hans älskade hund.

"Jag tror inte att det är kärlek som är den avgörande faktorn hur våra djur har det, utan kunskap."

Foto: Lars Ardarve

Helena Kättström
Djurskyddschef, Jordbruksverket

Jag vågar också påstå att det finns djur som får gå igenom omfattande behandlingar, som det är tveksamt om det gagnar djurets välfärd. Ägaren kan skjuta på ett smärtsamt avsked, men jag anser att detta inte får ske på djurets bekostnad. Kärleken får inte bli blind.

Delvis är situationen liknande för många hästar idag. Älskade och påkostade, men står ensamma i sin box, och en stund om dagen i en liten rasthage med ett dyrt täcke. De kan ju skada sig om de får leka med andra hästar, tycker ägaren. Mystiska tillskott och mycket kraftfoder är också vanligt, trots att hästen mår bäst av stora grovfodergivor. Hästägaren kan sedan reagera mot hållande av pälsdjur i bur, och jag tror inte att de ens tänker på att hästen står ensam i en förhållandevis ännu mindre bur eller att beteendestörningar som krubbitning och vävning är jämförbart med minkars stereotypa beteenden.

Vi på Jordbruksverket arbetar ständigt med att förbättra reglerna för djurhållning, och vill göra dem enkla att följa och bra för djuren. Det är en bra och viktig grund, men det som verkligen gör skillnad är djurägare med god kunskap om sina djur och deras behov. ✕

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 58 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0702-65 00 46
djurskyddetkarlshamn@telia.com

Djurskyddet Ronneby

djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

Telefon: 0736-73 77 00
rebeccakarlsson@live.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn

Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 0278-331 90
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Norra Hälsingland (Bjuråker)

Telefon: 0702-22 31 02
mallan.dragsved@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0340-65 50 75
sylvia71@hotmail.com

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varberg

Telefon: 0345-341 50
djurskyddetvarberg@hotmail.se

Halmstadortens Djurskydds-förening

Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 063-51 33 55
nra.eriksson@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0480-219 74
djurskyddet.kalmar@netatonce.net

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

Telefon: 0470-77 15 29
info@djurskyddetkronoberg.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 0700-31 53 47
inger.dahl@telia.com

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
djurskyddet.hoganas@telia.com

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Malmö

Telefon: 0703-11 24 40
info@djurskyddetmalmo.se

Djurskyddet Nordostskåne

Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Skånekatten

Telefon: 0707-66 43 46
info@skanekatten.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0761-40 49 00
angelholm-bjare@djurskyddet.se

Stiftelsen Lunds Djurskyddsfond

Telefon: 046-32 05 00
stiftelsen.lunds.djurskyddsfond@hotmail.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-765 66 23

Djurvännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-755 68 46
ordf@djurvannernastockholm.se

Hundfrämjandet (Tumba)

Telefon: 08-531 883 48
hundframjandet@hotmail.com

Djurskyddet Kattvärtet Haninge

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna

Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 070 777 19 54
djureva@hotmail.com

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
katthemmet@finntorpskatthem.se

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 070-880 54 42
strangnasdjurskydd@live.se

UPPSALA LÄN

Djurskyddet Uppsala Län

Telefon: 0708-56 64 23
stefan_hamnstedt@hotmail.com

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad

Telefon: 072-549 38 69
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0550-151 55
djurhemmet@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

Telefon: 0705-8 38 145
djurskyddetsaffleamal@hotmail.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 0706-47 34 20
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan

Telefon: 0941-109 87
aselekurrlyan@hotmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall

Telefon: 0730-44 60 66
info@katthjalpen.se

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
koping@djurskyddet.se

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro

Telefon: 070-623 83 38
goran915@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Linköpings Djurskyddsförening

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

VISA ATT DU ÄR DJURSKYDDARE!

Nu kan du visa att du värnar om djur och djurskydd genom att fästa Djurskyddet Sveriges knapp på din profilbild på facebook. Syftet med knappen är att få fler att visa sitt djurskyddsengagemang och sprida det vidare. Gå in på vår facebook-sida och klicka på applikationen "Knapp för djurskyddare" och klicka dig vidare.

Knappen finns även i fysisk form att sätta på till exempel din jacka eller väska. Det finns två varianter att välja mellan och går att beställa på vår hemsida:

www.djurskyddet.se/se/om-djurskyddet/profilprodukter

Tack för att du visar ditt engagemang för djuren!

NÄSTA NUMMER

KOMMER 20 MAJ

TEMA

Djurskydd i äggfabriken

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Johan Beck-Friis

Förbundsstyrelseledamot

johan.beck-friis@djurskyddet.se

SISTA ORDET

Övervikt hos hundar och katter – dolt djurskyddsproblem

■ **I november 2013** meddelade Statens Folkhälsoinstitut/Metro att nära hälften av Sveriges befolkning kan klassas som överviktig, varav 14 procent som feta. Våra hundar och katter är lika illa ute, visade en undersökning bland Sveriges veterinärer i december förra året. Fler än fyra av tio hundar och katter är överviktiga och siffran väntas öka märkbart, enligt företaget Royal Canin Sverige som utförde studien.

Övervikt är inte bara ett kosmetiskt problem för djuren, det ökar utan tvekan risken för att de ska drabbas av besvärliga och plågsamma sjukdomar som diabetes, bukspottkörtelinflammation och ledsador. Övervikten utsätter dessutom djurens hjärtan för ökad påfrestning, sänker deras immunförsvar och förkortar deras liv. Den engelska djurskyddsorganisationen RSPCA klassar övervikt och fetma som ett av den moderna tidens största och mest förbisedda djurskyddsproblem hos sällskapsdjur.

Orsaken är ofta kärleksfulla ägare som vill väl, men som blundar för konsekvenserna. Särskilt under de nyligen passerade jul- och nyårshelgerna sticker vi till hunden eller katten ett antal extra godbitar, i all välmening. "De ska ju också ha lite helgstämning" resonerar vi, men inser inte att detta beteende ganska snart ger djuret en minskad livskvalitet. En viktökning på ett kilo för en normalstor katt motsvarar 16 kilo för en människa, två fläksvålar till en liten hund motsvarar 20 till en människa osv.

Ett bra nyårslofte för både djur och djurägare är därför att dra ner på fet mat och öka mängden fysisk aktivitet. Ge hunden en morot istället för en kaka som mellanmål. Samma enkla (men ack så svår-genomförbara) ekvation gäller för att bota överviktiga djur som överviktiga människor: mindre kalorier och mer motion. ✕

Foto: Johan Beck-Friis

ROYAL CANIN

Din katt och hund är unik.
Vi på Royal Canin har tänkt på det.

Visste du att vi har en Hund- och Kattklubb?

Besök www.royalcanin.se/klubb och bli medlem i Hund- och Kattklubben. Det är helt gratis och du får fina erbjudanden, information och kan skapa egna sidor för din katt eller hund.

Det bästa är näringsanpassat foder

I över 40 år har Royal Canin passionerat arbetat för att ge varje unik katt och hund en kost som ger de bästa förutsättningarna för ett långt och friskt liv. Vi menar att det katten och hunden behöver för att fungera och må bra är näringsämnen och inte ingredienser.

Genom att använda högkvalitativa råvaror med känt näringsinnehåll kan vi utveckla unika recept med stor näringsmässig precision. Resultatet är foder med skräddarsydda näringsprofiler anpassade för olika katter och hundars behov och känsligheter. Gemensamt för alla våra produkter är optimerad smältbarhet, precist näringsinnehåll och hög smaklighet. Vår vision är att kunna erbjuda varje katt och hund ett foder skräddarsytt till just den individens specifika behov. Vi är ännu inte där, men är stolta över att ha kommit en bra bit på väg.

